

12972

შეი

შ

გეოგრაფიკული

308(47.925)

U-66

308(47.925)

17-66

1 DEC 2009

25 SEP 2006

ՄԵՐ

Մ

ՆՐԱԿԻՐԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՐՀՕԿԻ
1935

28 JUN 2013

12972

6509-73

ՓՈԽԱՆ ԱՌԱՋԱԲԱՆԻ

Այլևս անկարելի էր դառնա ունէ՝ ձեռով ներկայացնել Խորհրդային Հայաստանի սոցիալիստական վիթխարի վերելքը իր ամբողջական գլծերուն մէջ—այնքան ընդարձակ եւ բազմադիօրի է այն :

Շատ աւելի գժար է , անշուշտ , փորձել այդ անկարելին մի քանի տասնակ լուսանկարներու միջոցով : Խ . Հայաստանէն վերադարձող մեր անդրանիկ պատերազմախիւթիւնը իրեն հետ բերած էր մեր երկրի սոցիալիստական հոյակապ կառուցումը ներկայացնող բազմաթիւ լուսանկարներ : Ամերհօկի կեդրոնական վարչութիւնը , ծանօթ լինելով Ամերիկահայ աշխատաւորութեան անսահման սիրո եւ խանդավառութեան գէպի մեր Խ . Հայրենիքը , նպատակադարձաբար գտաւ այդ լուսանկարները , գրքի մը ձեռով՝ նոյն այդ աշխատաւորութեան սեփականութիւնը դարձնել :

Պատկերադիրքը կուզա չքեղ հիմնարկներու , գեղեցիկ թաղամասերու , հակազործարաններու , վիթխարի ելեկտրակայաններու , բացւած հարուստ հանքերու , հաւաքական գիւղատնտեսութեան անսխալիկ եւ հզօր լեզուներով խօսելու մեր երկրի ստեղծագործական մեծ թափի եւ փայլուն յաղթանակներու մասին :

Արիւնի եւ տառապանքի Հայաստանը չկա այլևս :

Այսօր կա՛ տույզ եւ փառահեղ երկիր մը — մեր Խորհրդային Երկիրը — որ լենին—Ստալինեան ազգային քաղաքականութիւնով , Խորհրդային Միութեան երկիրներու եզրաչրական աջակցութեամբ եւ իր իսկ պանծալի աշխատաւորութեան հերոսական աշխատանքով յաղթանակէ յաղթանակ եւ բարձունքէ բարձունք կը խոյանա :

Մեր Խ . Երկրի մեծագործութիւններու եւ անոր աշխատաւորութեան յաղթարշաւի աղօտ մէկ պատկերն է որ կուտա այս գիրքը : Եւ , սակայն , այդ աղօտ պատկերն իսկ որքա՛ն ոգևորիչ , եւ որքա՛ն փառահեղ , որքա՛ն խոստմնալից է սոցալա անսահման վերելքներով եւ վիթխարի նւաճումներով :

Ամերիոկի կեդրոնական վարչութիւն

Տանջւած եւ բաղձաչարչար Հայաստանը, որն Անտանտայի եւ
դաշնակների ողորմածութեամբ դատաւարուած էր սովի, քայ-
քայման եւ դաղթի, բոլոր «բարեկամների» կողմից խաբւած Հա-
յաստանը ներկայումս իր փրկութիւնը գտաւ այն բանով, որ իրեն
յայտարարեց խորհրդային երկիր: Ո՛չ Անգլիայի, որպէս «Հայ-
կական շահերի դարաւոր պաշտպանի», կեղծ հաւաստացումնե-
րը, ո՛չ Վիլսոնի տխրահռչակ 14 կէտերը, ո՛չ էլ Ազգերի Լիգայի
լայնահաղորդ խոստումները Հայաստանի կառավարման «ման-
դատի» մասին չկարողացան (եւ չէին կարող) փրկել Հայաստանը
կոտորածից եւ Ֆիդէլիական ոչնչացումից: Միայն Խորհրդա-
յին իշխանութեան գաղափարն է, որ խաղաղութիւն բերեց Հա-
յաստանին եւ աւելց ազգային վերածննդի հնարաւորութիւն:
Թող գիտենան բոլորը, ում որ հարկ է գիտենալ, որ այսպէս կոչ-
ւած հայկական «հարցը», որի վրա ապարդիւն գլուխ են ջարդել
իմպերիալիստական զիւանազխտութեան ծեր գայլերը, ի
վիճակի եղաւ լուծելու միմիայն խորհրդային իշխանութիւնը:

ՍՏԱԼԻՆ

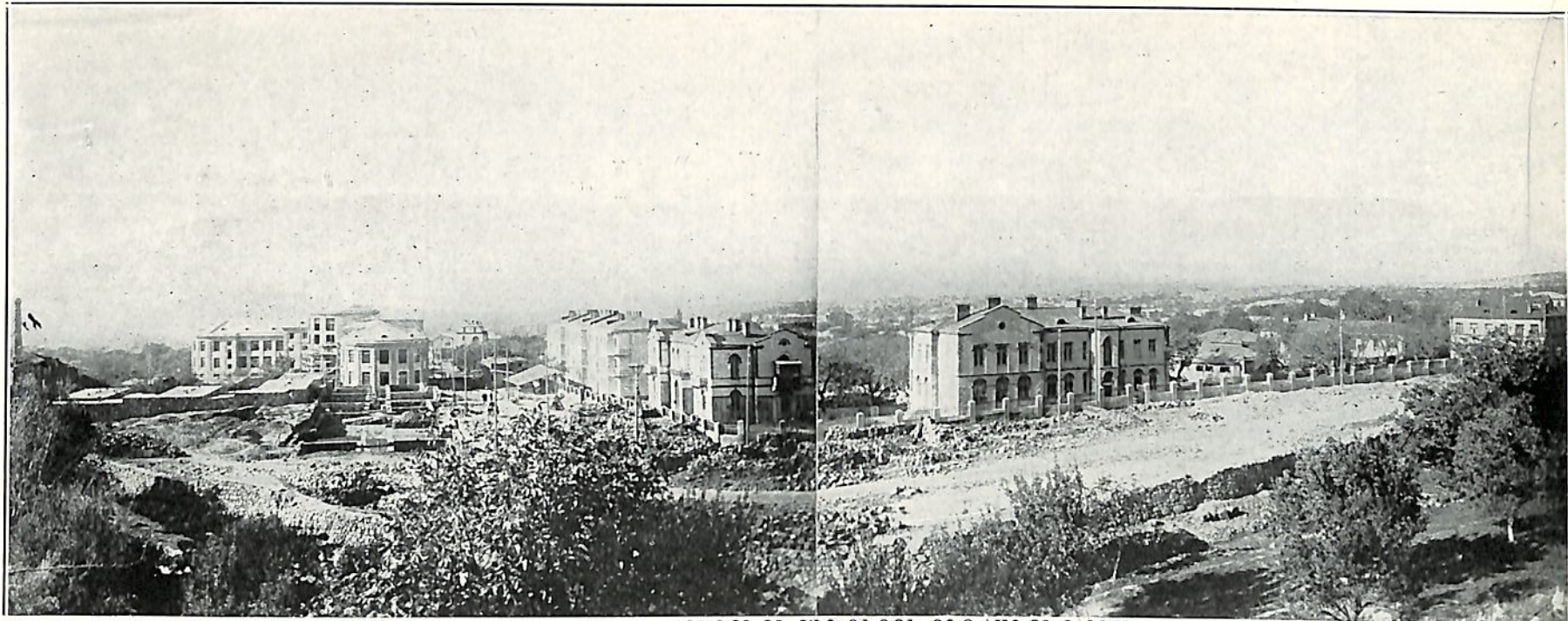

ԹՐԱՄՎԱՅԻ ՎԵՐՋԻՆ ՊՏՈՅՏԸ

1914-ին Երեւան գիւղա-
 ֆաղաֆ մըն էր: 1919-ին
 փլատակներու, աղտոտ
 փողոցներու, համաճա-
 րակներու եւ հիւանդու-
 քեանց կեդրոն մը: Խոր-
 հրդային դուրքեան հաս-
 տատումէն յետո, այդ ան-
 շուֆ գիւղաֆաղաֆը արագ
 փայլերով զարգացաւ եւ
 այսօր արդէն արդիական
 արդիւնաբերական փառա-
 ւոր ֆաղաֆ մըն է 150,000
 բնակիչներով: Արագօրէն
 անող բնակչութեան փոխ-
 ադրութեան պահանջին
 գոհացում տալու համար
 շինեցաւ քրամվան երկու
 ուղղութեամբ, մին դէպի
 երկաթուղիի կայարանը՝
 իսկ միւսը մինչեւ Կաու-
 չուկի գործարանը, ուրկէ
 յետագային պիտի հասնի
 Նոր-Խարբերդ եւ Ղամար-
 լու.

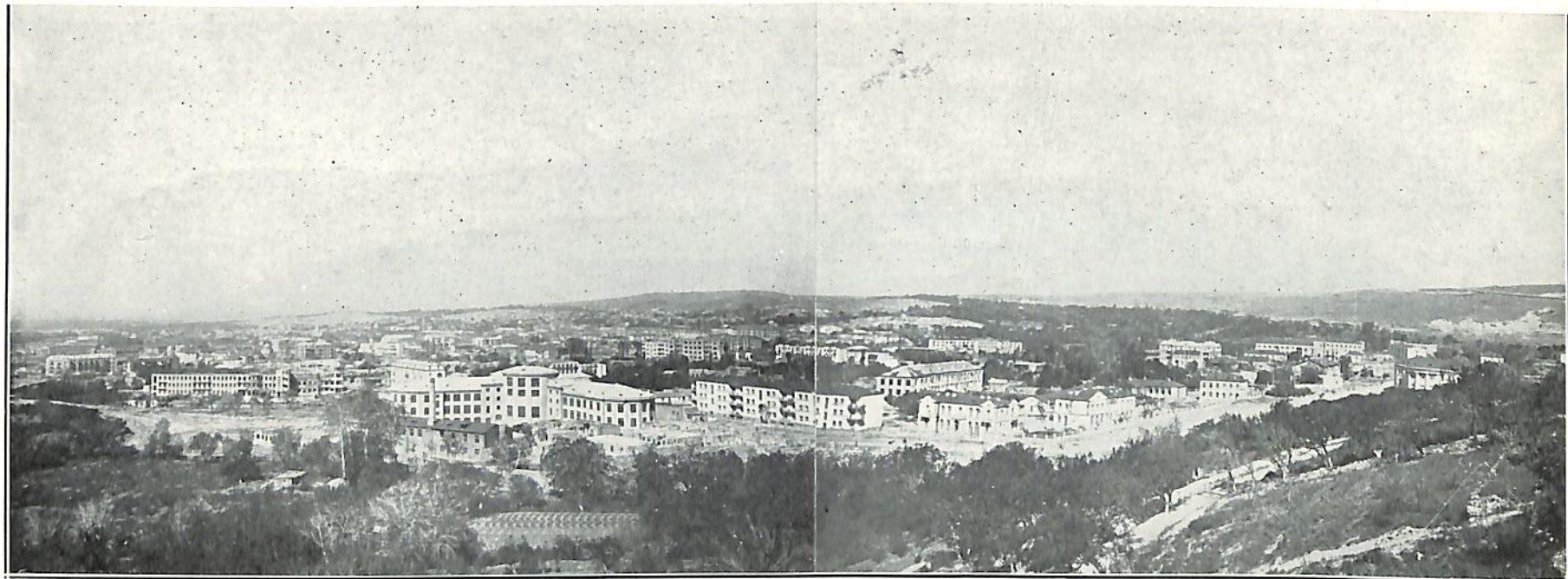

Այս հաստատութիւնը իր կահաւորումով ու ուսման որակով ոչ միայն հորհրդային Միութեան այլ եւ ամբողջ աշխարհի մէջ աչառու տեղ կը գրաւէ: Հոն ուսանելու կուգան հորհրդային Միութեան զանազան ազգութիւններու պատկանող ուսանողներ, մասնաւորաբար Ադրբեջանէն եւ Վրաստանէն:

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՇէՆՔԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻՐԸ

Նախախորհրդային Հայաստան ոչ միայն չունէր շարժրագոյն կրթութեան տեւէ հիմնարկ, այլ շատ աղքատ էր նախնական եւ երկրորդական կրթական հաստատութիւններու տեսակէտէն: Բարձրագոյն կրթութեան զարգացման համար նպաստաւոր պայմաններ ստեղծւեցան միայն հորհրդային իշխանութեան հաստատումէն յետո:

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԹԱՂԱՄԱՍԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻՐԸ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ — ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏ՝ ԹԱՄԱՆԵԱՆ

Բժշկական գիտության
դասընթացը հաստատուե-
ցաւ 1922-ին շատ դժւարին
պայմաններու ներքեւ ա-
ռանց շէնքի եւ ուրիշ յար-
մարութիւններու . Այսօր
ստեղծւած են բոլոր յար-
մարութիւնները բժշկա-
կան գիտութեան ուսուց-
ման համար : Ուսանողնե-
րու մեծամասնութիւնը ի-
գական սեռին կը պատ-
կանին :

Գիւղատնտեսութիւնը գիտական հիմունքներու վրա դնելու եւ կադրեր պատրաստելու համար հիմնեցաւ գիւղատնտեսական ինստիտիտը, որ վերջերը վերածուեցաւ հոլագործական, բուսաբուծական ինստիտիտի: Այստեղ պտուղներու, բանջարեղէններու եւ տեխնիկական բոյսերու մշակման աշխատանքներ առաջ կը տարւին մեծ յաջողութեամբ:

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ, ՇԻՆՒԱԾ 1933 — ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏ՝ Ս. ՍԱՖԱՐԵԱՆ

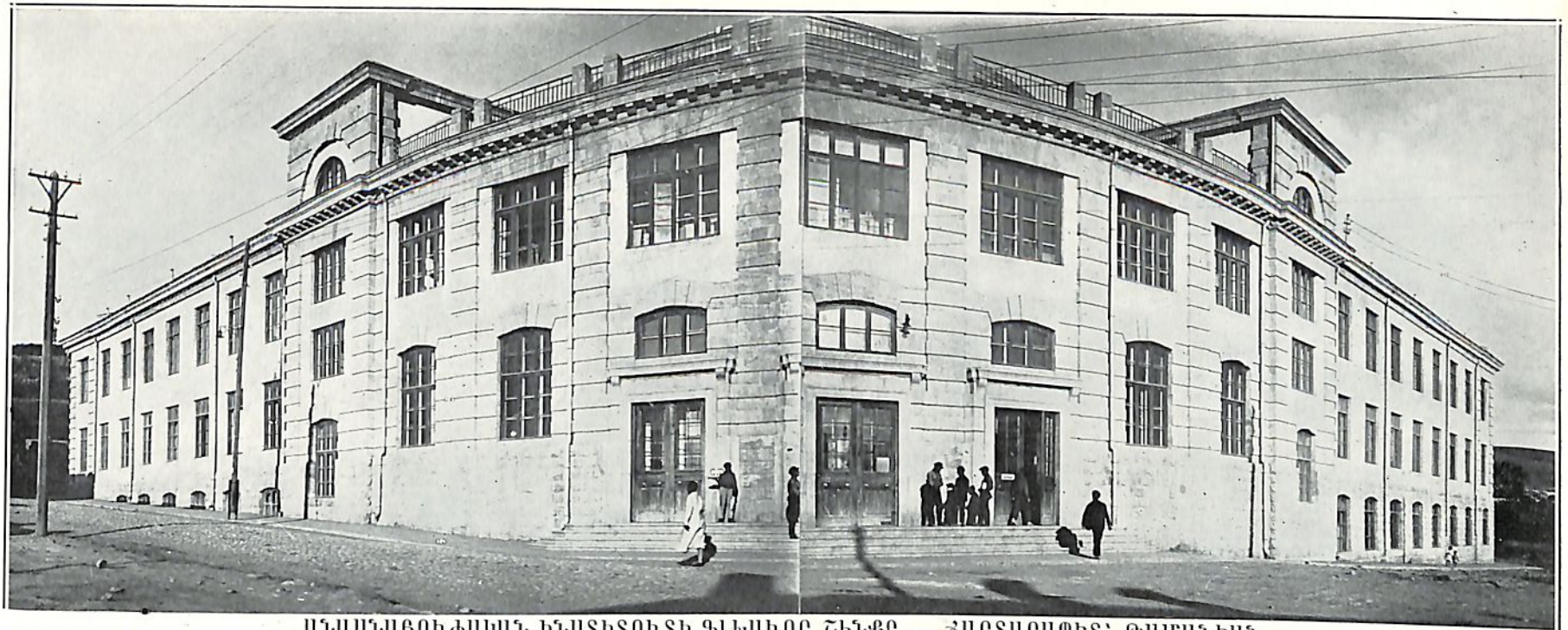

ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ (ԲԱԶՄԱՐԻՆՍԵՍԵԱՆ) ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ — ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏ՝ ԹԱՄԱՆ ԵԱՆ

Նախապէս ամէն տեսակի մասնագիտական բաժանմունքներ ամփոփւած էին Պետհամալսարանի մէջ: Վերջին տարիներու ընթացքին առանձին հաստատութիւններ ստեղծեցան զանազան նիւղերու համար: Պոլիտեխնիկ ինստիտուտը իր մէջ կամփոփէ արհեստագիտական ուսման նիւղերը: Համադրական ռետին շինելու փորձերուն մէջ գնահատելի աշխատանք կատարեց այս ինստիտուտը:

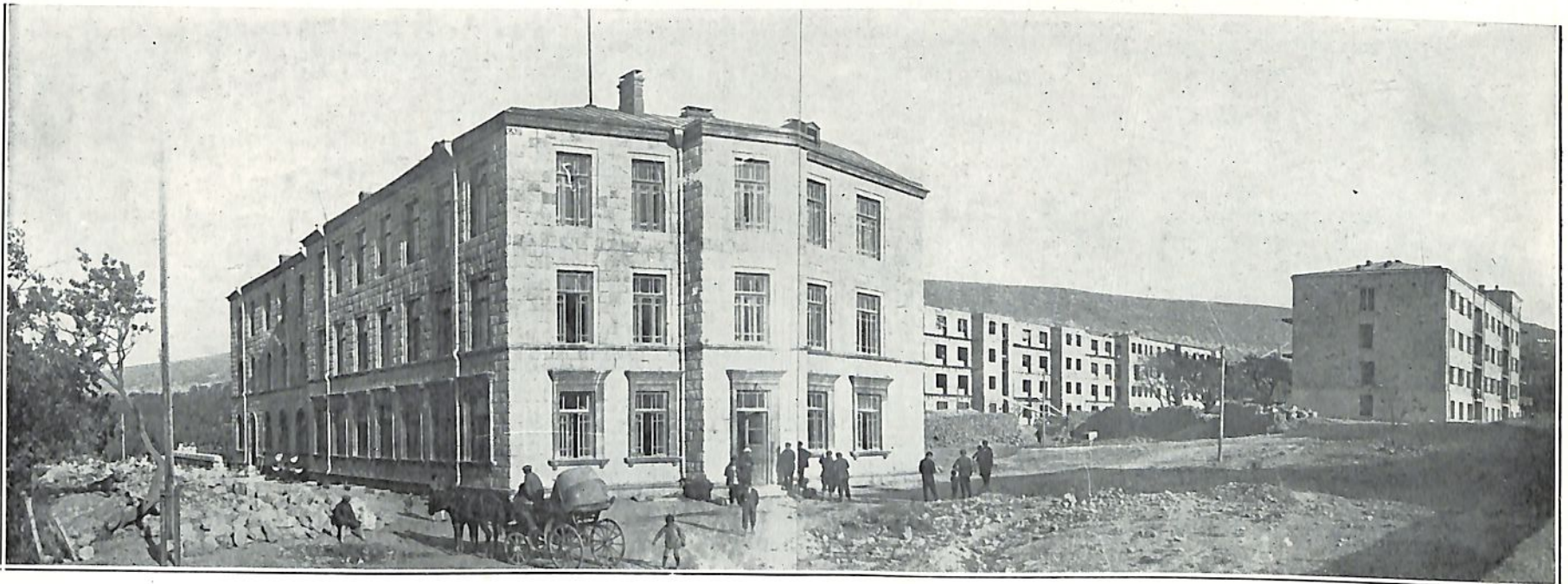

Համալսարանական քաղա-
մասի գեղեցկագույն շէն-
քերէն մէկը: Լայնածաւալ
եւ օդասուն սրահներով եւ
դասարաններով ու արդի-
ական կահաւորումով օժ-
տրւած:

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԳԼԽԱՒՈՐ Շէնքը — ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏ՝ ԹԱՄԱՆԵԱՆ

Խորհրդային Հայաստանի
ինչպէս եւ ամբողջ Խոր-
հրդային Միութեան մէջ
երկրորդական եւ բարձրա-
գոյն ուսման հետեւողնե-
րուն համար ոչ միայն
հանրակացարաններ կը
տրամադրին, հապա ա-
նոնց կը վճարի ամսական
որոշ գումար, իրենց ծախ-
սերուն բաւարարելու:

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆՐԱԿԱՑԱՐԱՆԸ

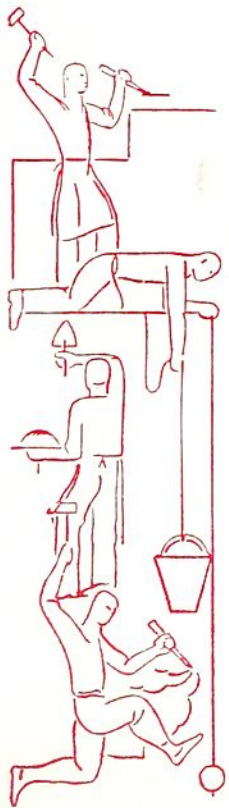

Խորհրդային կառավարու-
 րինը մեր կուլտուրական
 աշխատանքներուն ամէն
 դիւրութիւն կուտա երկրի
 ժողովուրդին ամենալա-
 կերպով ծառայելու հա-
 մար: Նման շէնքեր ունին
 նաեւ ուրիշ կրթական
 հաստատութիւններ:

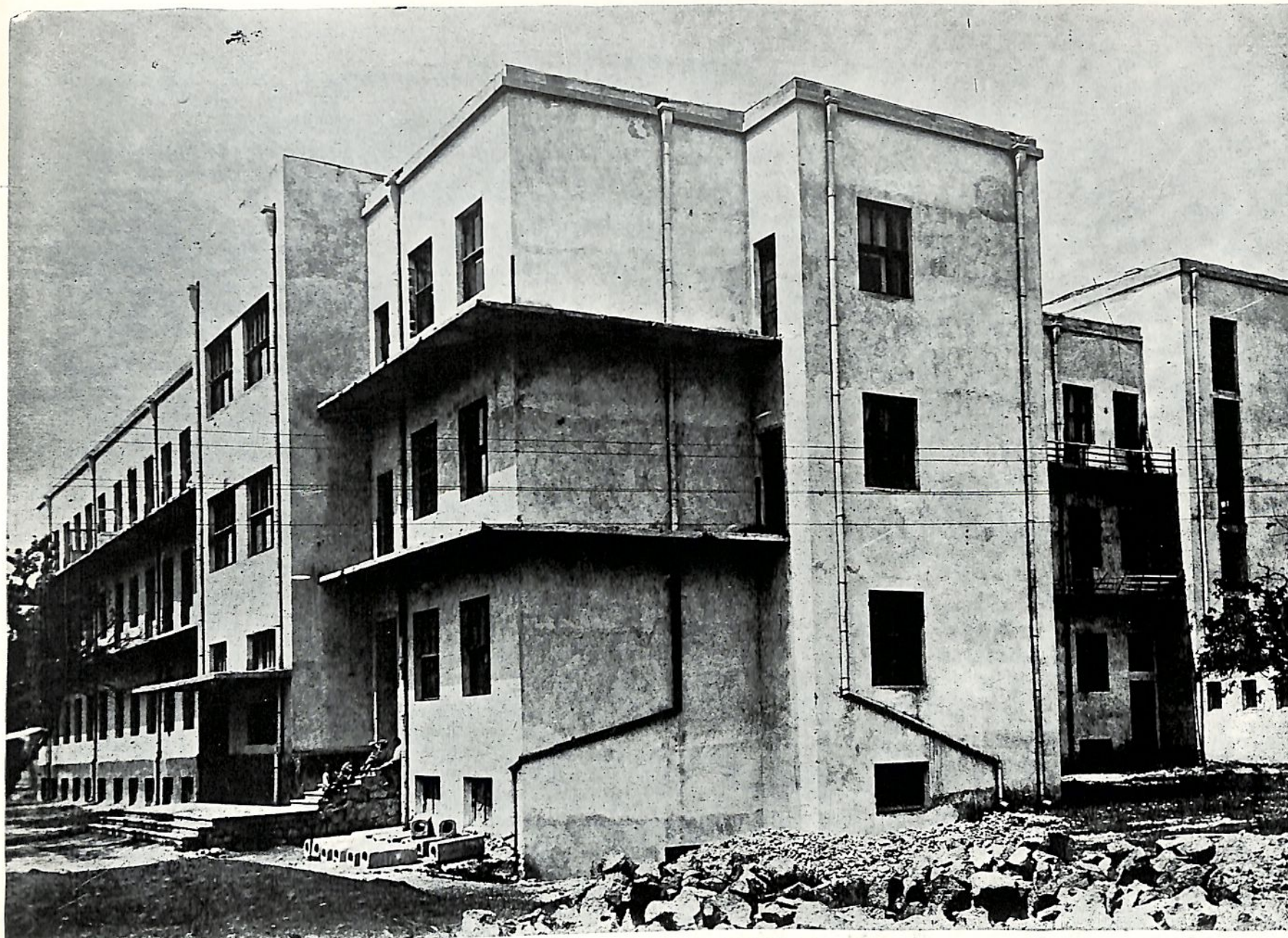
ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՊՐՈՖԵՍՈՐՆԵՐՈՒ Շէնքը — ՃԱՐՏԱՐԱՊ ԵՏ՝ Ա. ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ ԵՒ Հ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Այս հաստատութիւնը կը պատրաստէ գիւղատնտեսներ ղեկավարելու խորհրդային Հայաստանի գիւղատնտեսութիւնը սոցիալիստական ուղիով:

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

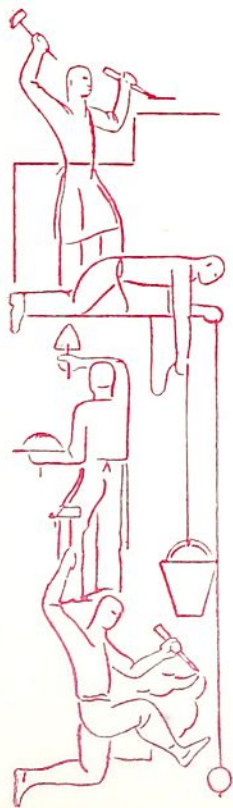

1928-ին կազմակերպեցաւ
այս հաստատութիւնը
Հիւժախտի դէմ պայքար-
ելու եւ երկրի աշխատա-
ւորութիւնը այդ վտանգա-
ւոր հիւանդութեան դէմ
նախապաշտպանելու հա-
մար :

ՏՈՒԲԵՐԿՈՒԼՈՋԱՅԻՆ (ԹՈՓԱՆՏԱԻՈՐԱԿԱՆ) ԴԻՍՊԱՆՍԵՐ

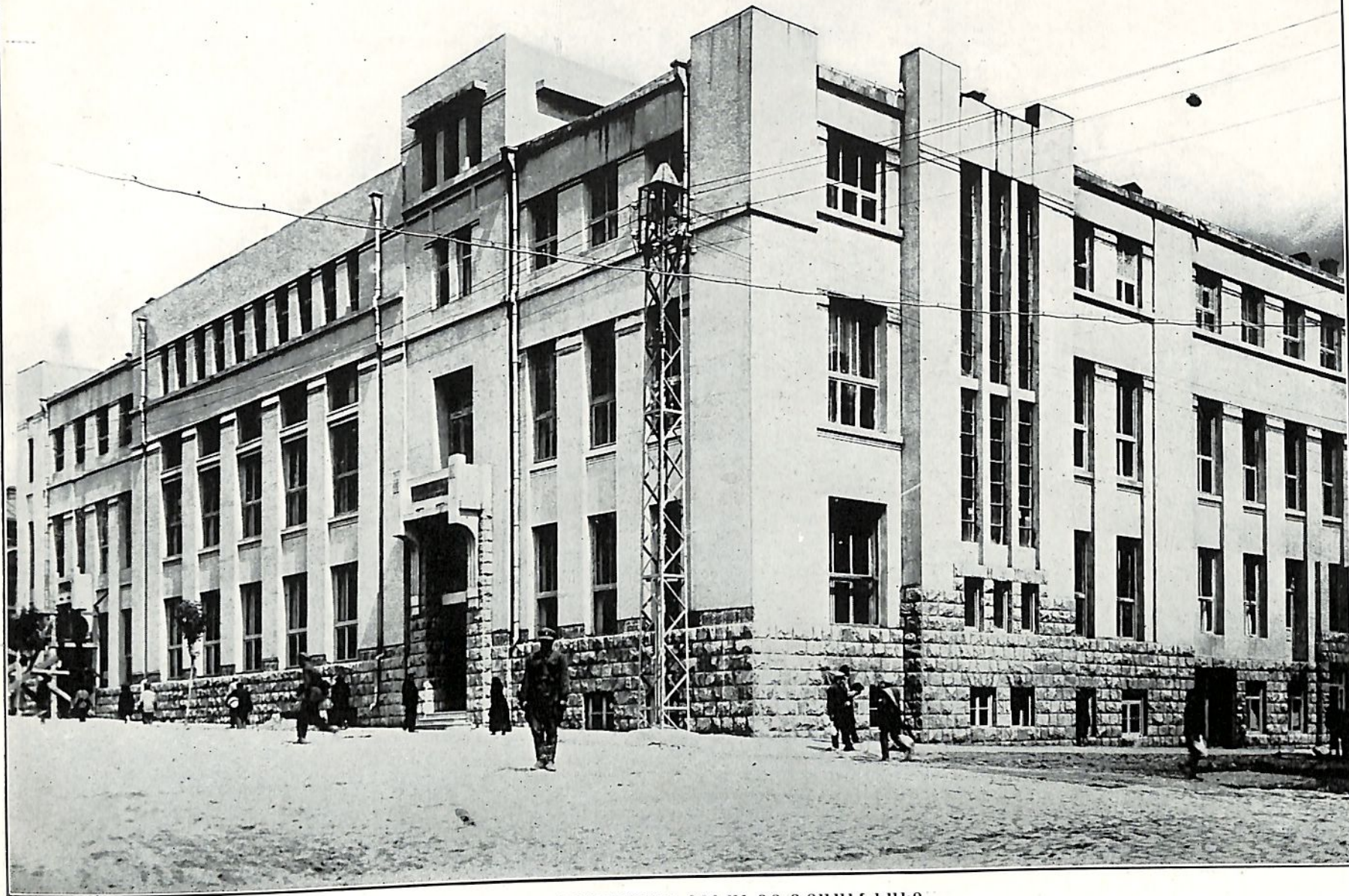

Հարտարայեւ թաման
եանի յայտնի գործերէն
մին՝ Հայկական ոնի հոյ-
ակապ մէկ արտայայտու-
թիւնը՝ շինած Արթիկ-
Տուֆով: Ներկայիս այս
շէնքին մէջ գետնուած են
Հողժողկոմատը եւ Կոմ-
կուսի կեդրոնը: Յաջորդ-
աբար կը կառուցին նոր
թէւեր, կառավարական
տարբեր կոմիսարիատնե-
րու համար: Այս շէնքը
կանգնած է Նալբանդեան
փողոցի վրա՝ Լենինեան
հրապարակի դէմը:

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆԸ — ՇԻՆԻԱԾ 1933 ԹԻՒՆ

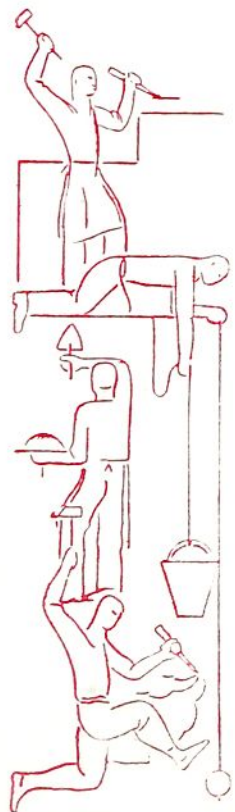
Քաղաքային պարտեզի եւ
Շահումեան հրապարակի
վրա նախող լաւագոյն
շէնքերէն մէկը յատկաց-
ւած մասնաւորաբար դը-
րամական գործառնու-
թեանց :

ՊԵՏՐԱՆԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿԸ

Նախախորհրդային Հայ-
աստանը հրդեհներ մարե-
լու համար կը գործածէր
շատ նախնական ձեւը,
այսինքն դռնով ջուր բեր-
ելու մեքենա: Այսօր ար-
դէն Եւրոպական ըմբռնու-
մով գոյութիւն ունին հըր-
դեհաշէջ խումբեր, իրենց
յատուկ շէնքերով: Այս
շէնքը կը գտնուի Երեւանի
մէջ:

ՀՐԴԵՀԱՇԵՋ ԳԵՊՈՅԻ ՇԵՆՔԸ

ՍԵՒԱՆ-ԶԱՆԳՈՒ կապատի
վրա կը կառուցին տասը
էլէկտրակայաններ որոնց
ընդհանուր ուժը պիտի
հասնի 800,000 ամպեր-
Ջուրը պիտի օգտագործի
մանր ոռոգելու 130,000
հեկտար հող :

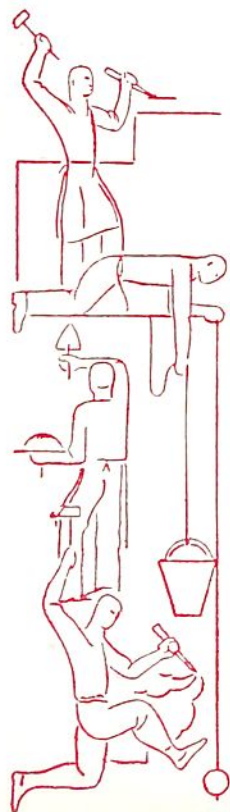
ՍԵՒԱՆ-ԶԱՆԳՈՒ ԿԱՍԿԱՏԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՆԸ

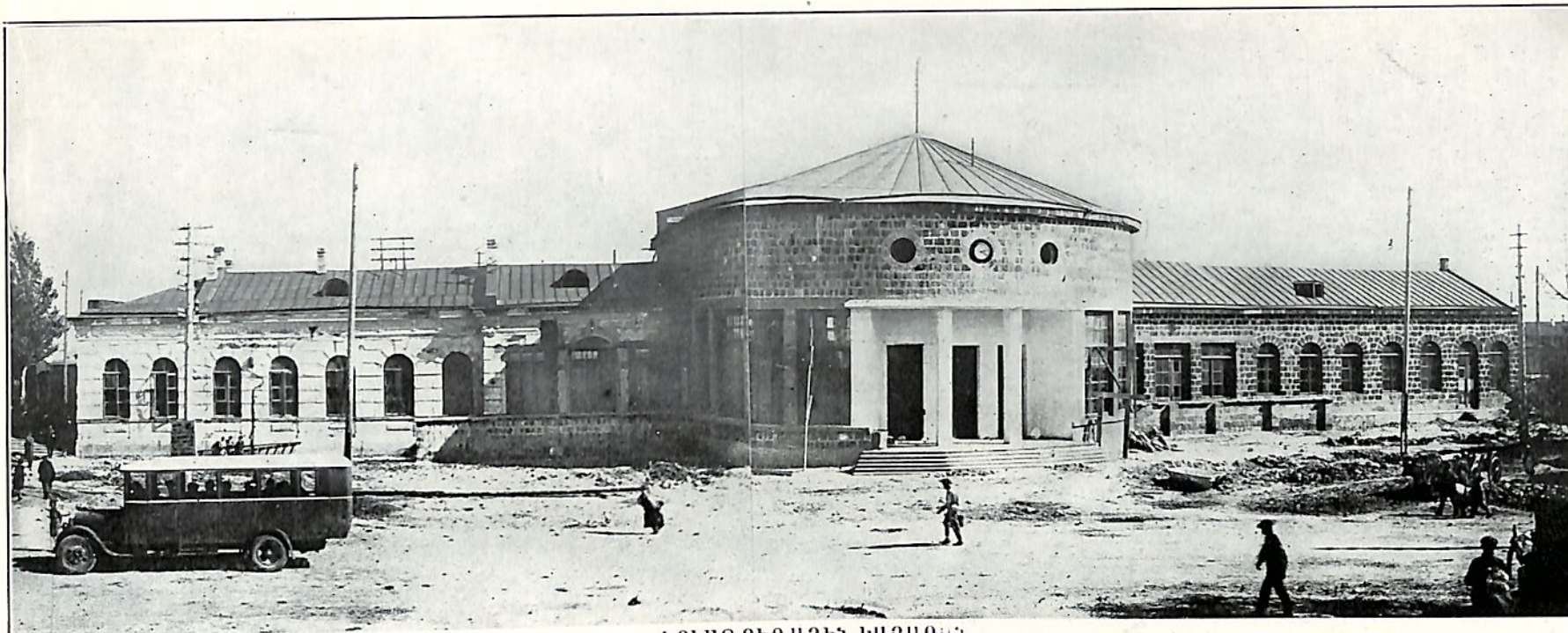
Երկաթուղային աշխատա-
ւորներու ակումբը, որ իր
յարմարութիւններով ա-
մենալաւերէն մէկն է ամ-
բողջ Խորհրդային Հայաս-
տանի մէջ :

ՍԵՒՈՆԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲ

8509-73

ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՅԱՐԱՆ

Լեհինականը Հայաստանի
երկաթուղային գործի
կեդրոնն է: Մայիսեան յե-
ղափոխութեան զրահա-
պատի պատմական վայրը:

ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎ ԳԱՂԱԳԱՄԱՍԸ — Յ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ ԵՒ ԳՆՈՒՆԻ ՓՈՂՈՑՆԵՐԻ ԱՆԿԻՆԸ — ՇԻՆԻԱԾ 1932ԻՆ — ԵՐԵՒԱՆ

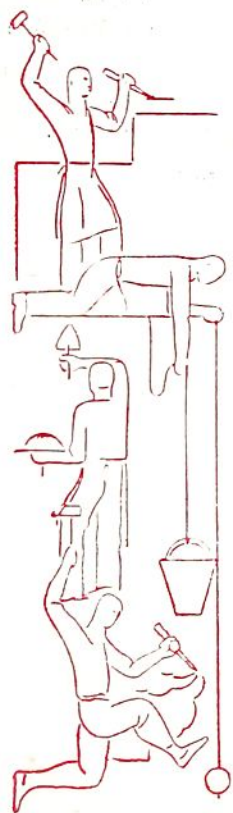
Հայաստանի աշխատանք-
ութիւնը Բանեփոնեան
գետնափոսերէ եւ հողէ
խրնիքներէ ելած, շէնդ
ափարք-մաններու մէջ է որ
կապրի հիմա:

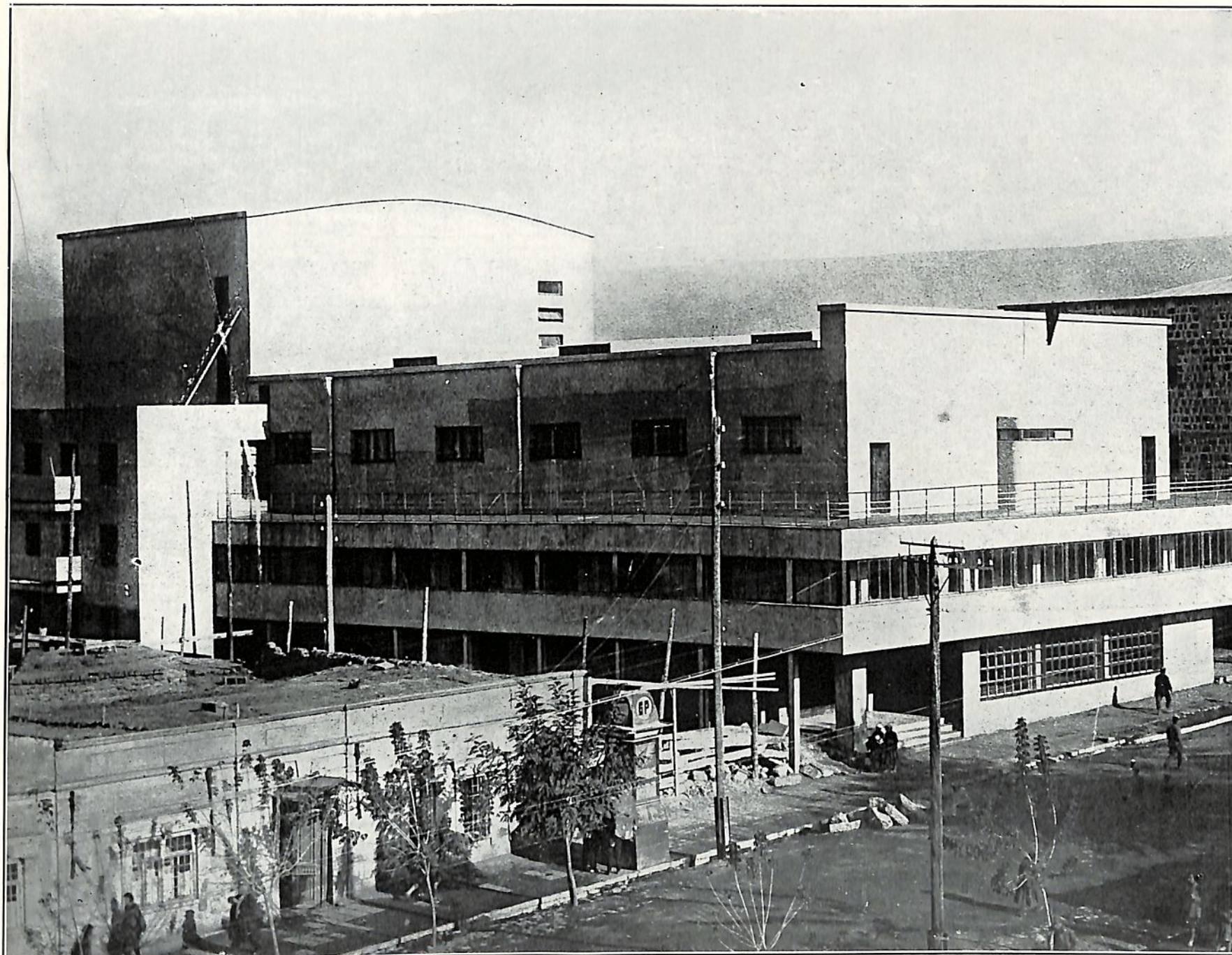

Արդիական բնակելի տու-
ներ, օժտած ամէն յար-
մարութիւններով: Ասոնք
արագօրէն կը բարձրանան
հին հողաշէն աղտոտ տը-
նակներու տեղ:

ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎ, ԳԱՂԱԲԱՄԱՍԻ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆԵՐԷՆ ՄԷԿԸ — ԵՐԵՒԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՕՊԵՐԱՆ

Բանուորական ակումբի
քառերասրահին մէջ տեղի
կունենան Բանուորական
Առաջին Թատրոնի եւ Պե-
տական Օպերայի բեմա-
դրութիւնները: Հայկա-
կան Օպերան հիմնեցաւ
1932-ին: Խորհրդային Կա-
ռավարութեան մշակոյթի
հանդէպ ցոյց տաւ ա-
ռանձինն ուշադրութեան
շնորհիւ, կարճ ժամանակի
մէջ հայերէնի վերածնե-
ցան աշխարհահռչակ Օպե-
րաներ, ինչպէս Ֆա-
ուստը, Կարմենը, Եւալին:
Ստեղծեցաւ նաեւ ուրոյն
հայկական Օպերա—Ալ-
մաստը, Քաջ Նազարը,
Զորագէտը եւ վերամշակ-
ւած Անուշը: Մշակոյթի
միւս ուղիերուն պէս Օպե-
րան ալ ունի զարգանալու
փայլուն հեռանկարներ:

Լենինականի մեծ հրապարակի վրա: Շենքի աջ թևը

ՆՈՐ ՀԻՒՐԱՆՈՑ — ՇԵՆՔԻ ԱՋ ԹԵՒԸ

Նոյն հիւրանոցի միւս
բնէր :

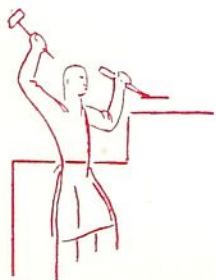
ՆՈՐ ՀԻՒՐԱՆՈՅ — ՆՈՅՆ ՀԻՒՐԱՆՈՅԻ ՄԻՒՍ ԹԵՒԸ

Խորհրդային Միության
 մեջ առաջ տարած սոցիա-
 լիստական շինարարու-
 թյունը եւ նոր կարգերու
 կատարած փառահեղ նա-
 ումները—այնքան մեծ
 հետաքրքրութիւն են ըս-
 տեղծեր դրամատիքական
 երկիրներու մէջ որ ամէն
 տարի անող քւերով այցե-
 լուներ կրնդունին Խ. Մի-
 ութեան երկիրներու մէջ :
 Աստիճ կուգան մօտէն ծա-
 փանալու Խորհրդային
 իրականութեան : Այս բազ-
 մաքիւ նամբորդներու ըն-
 դունելութեան համար եր-
 կրին ամէն կողմերը կը
 կառուցին արդիական
 ամէն յարմարութիւննե-
 րով օժտած հիւրանոցներ :
 Երեւանի ԻՆՏԵՐԻՍԻ
 հիւրանոցն ունի ամէն
 յարմարութիւններ այցե-
 լուներու հանգստի հա-
 մար :

ԻՆՏԵՐԻՍԻ ՀԻՒՐԱՆՈՅԸ

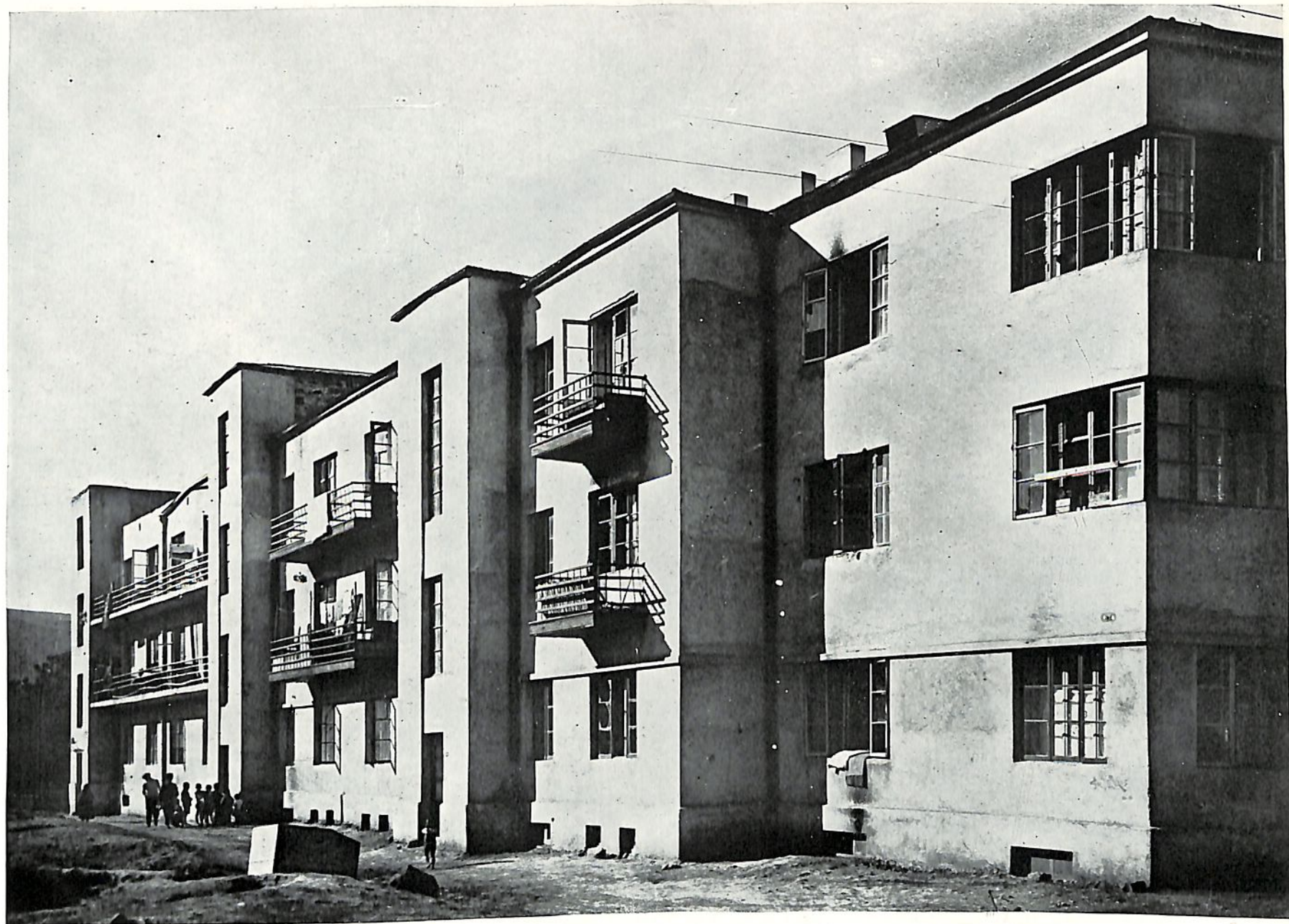
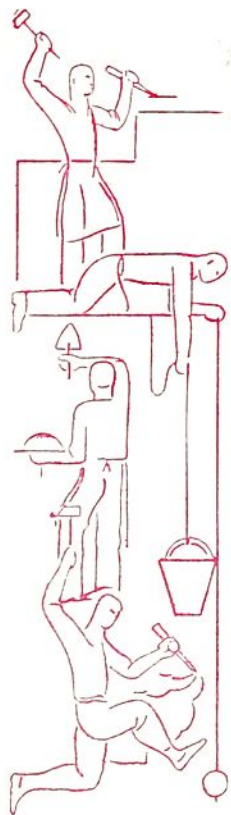

Խորհրդային իշխանու-
 թիւնը որ բանւորներու
 կառավարութիւնն է մեծ
 ուշադրութիւն կը դարձնէ
 բանւորներու մշակութա-
 յին պահանջներուն եւ
 հանգստութեան: Բոլոր
 արհեստակցական միու-
 թիւնները եւ առանձին
 հաստատութիւններու աշ-
 խատւորները ունին յա-
 տուկ ակումբներ: Կառու-
 ցողներու ակումբը օրինա-
 կելի ակումբներէն մէկն է
 Երեւանի մէջ:

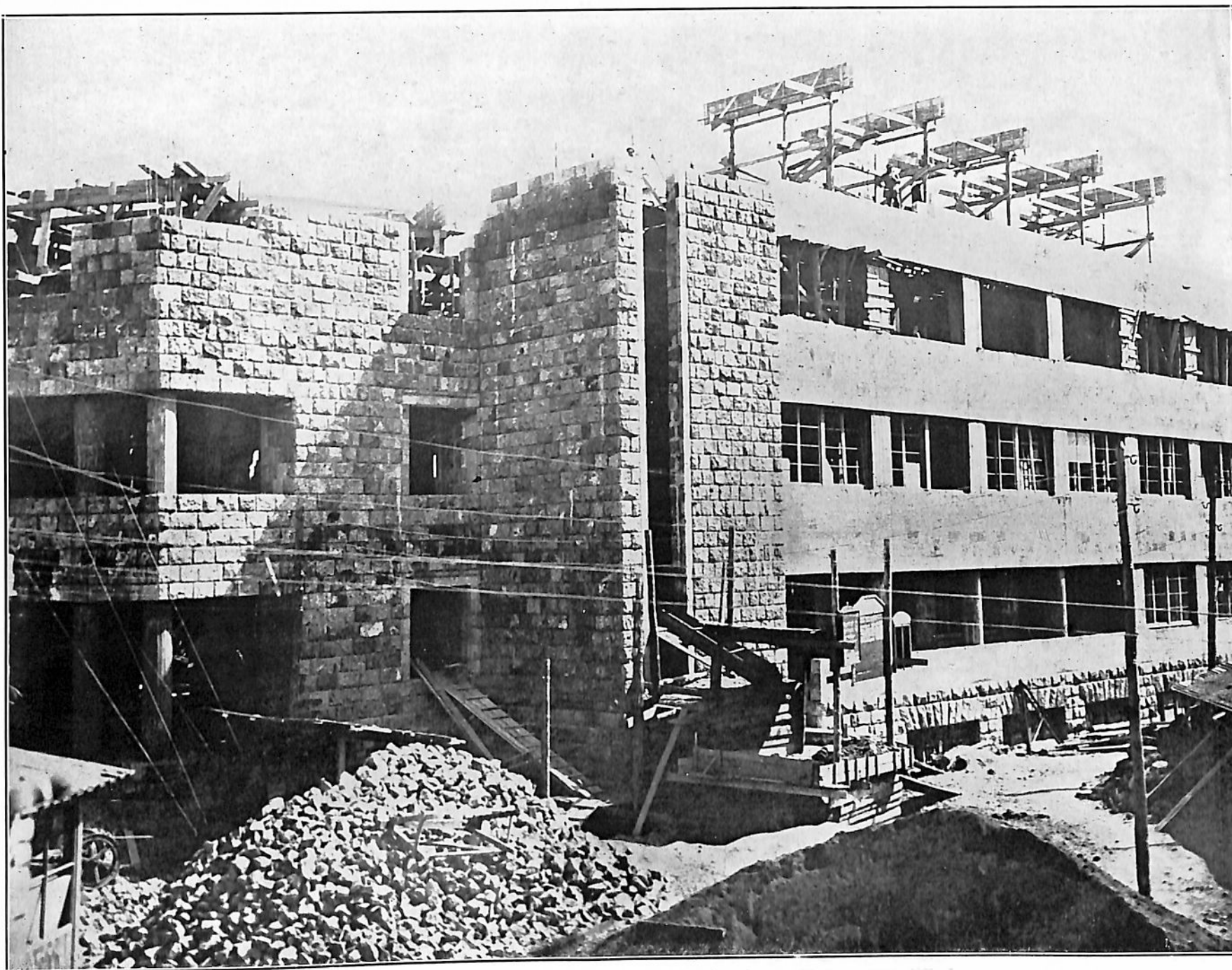

ԿԱՌՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ԱԿՈՒՄԲԸ, ԳՈՐԾ ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏ Կ. ՀԱՂԱՐԵԱՆԻ, Մ. ՄԱԶՄԱՆԵԱՆԻ, ՆԻ Կ. ԳՈԶԱՐԻ

Սոցիալիզմ կառուցանող
կարեւոր մէկ ջոկատի
կուլտուրայի եւ վայելքի
տունը :

ՓԱՅՏԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՏՈՒՆԸ՝ ԵՐԵՒԱՆ

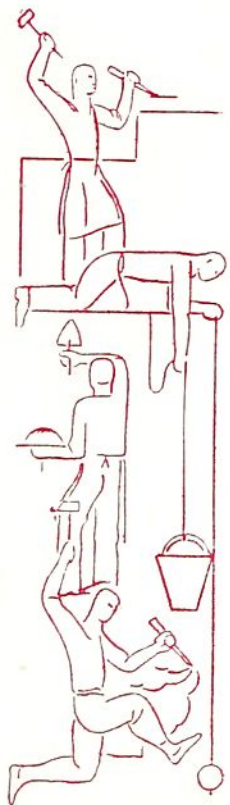

ԿԱՊԻ ԿԱՌՈՒՑԻՈՂ ՏՈՒՆԸ — ԵՐԵՎԱՆ

Լենինեան հրապարակի վրա մեծագոյն եւ գեղեցկագոյն շէնքերէն մէկը, ուր կը գտնուին հեռագրային, հեռախօսային, Ռադիոյի կեդրոնները եւ կապի (հաղորդակցութեան) կոմիսարիատը: Շինած է համբաւաւոր Արքիկ-Տուփով: Ներքին սարքաւորումը կը վերջանաւ այս տարի:

Նախկին Բուսական եկեղեցին, որ կը խորհրդանշէր Յարական բռնատիրութիւնը, քանդուած է եւ անոր տեղ շինուած է Շահումեան հրապարակը: Հրապարակին մէջտեղ գետնուած է յեղափոխական մեծ առաջնորդի՝ Ստեփան Շահումեանի հոյակապ արձանը, որպէս Սիւրբ աշխատւորական յաղթանակի և իշխանութեան: Շրջապատուած է ծաղկի ածուներով, նիշդ Քաղխորհուրդի շէնքի գէմը:

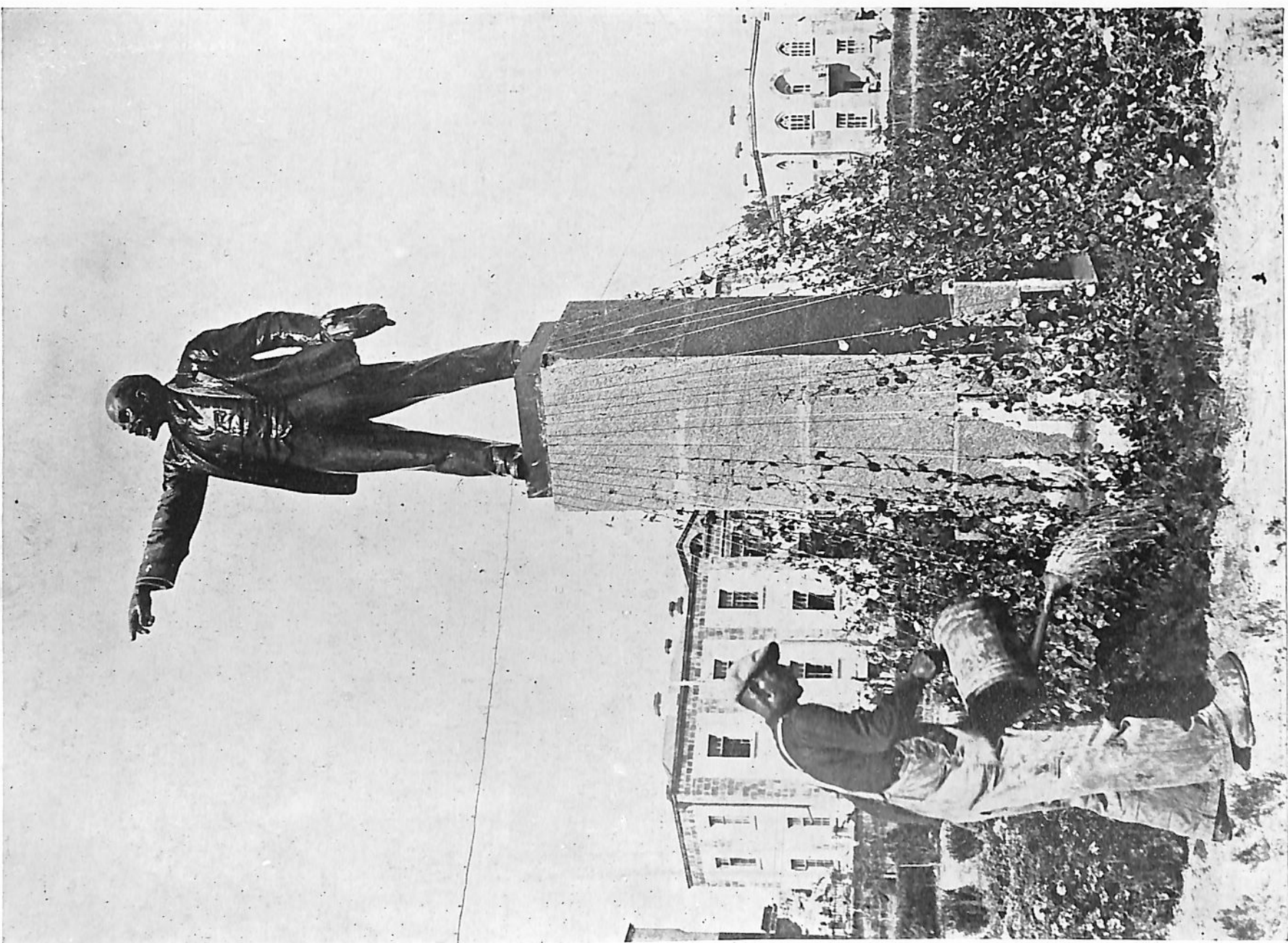

ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄԵԱՆԻ ԱՐՁԱՆԸ

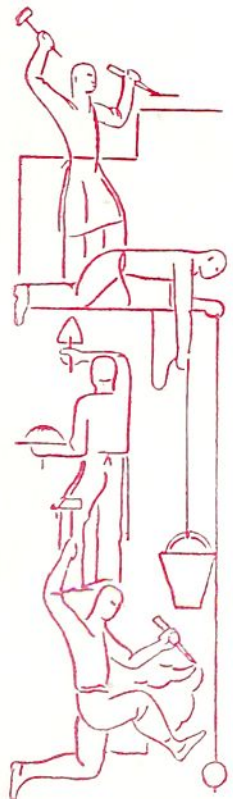

վրէժ :
վրտակողիչ — վրտակ
տակիւմը րտակուիւ
լուի րրաւ րի րոնիւ
—ւր րրոլու րուտուի
ւրչրչիւք վրուչիւրաւ

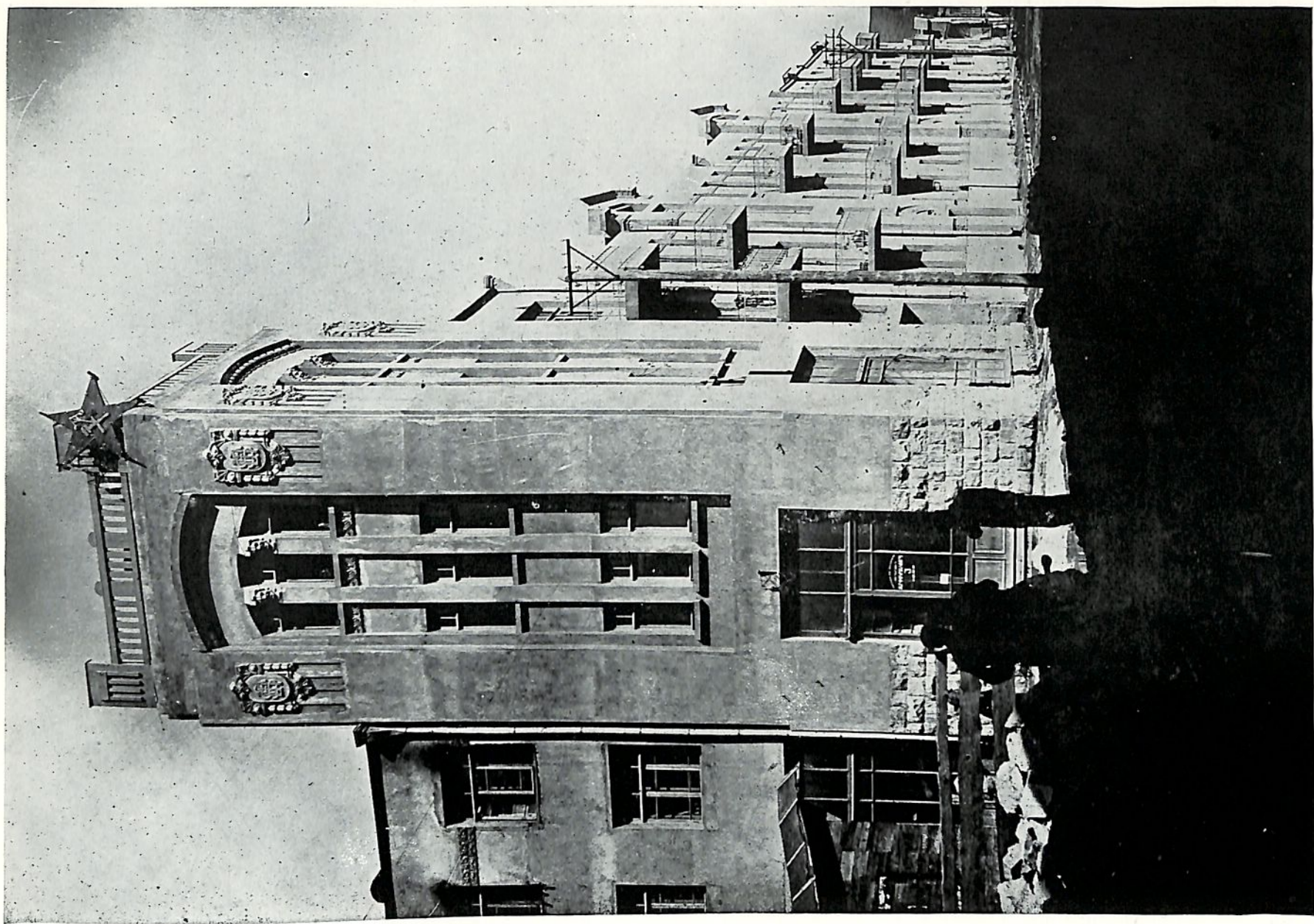
ՅԳՈՏՅՈՒ ՎԳՎԳՆՆ

Խորհրդային Հայաստանի
գեղեցկագույն շենքերէն
մէկը: Կինո յանախելը այ-
սօր Խորհրդային աշխա-
տաւորի սովորական հա-
նոյքներէն մէկն է: Բոլոր
հաստատութիւններն ալ
թատրոնի, օպերայի եւ
շարժանկարի տոմսակները
ձրի եւ կամ կէս գինով կը
տրամադրեն իրենց գոր-
ծաւորներուն: Այս կեր-
պով գեղարեստը կը դառ-
նա զանգւածներուն սեփա-
կանութիւն եւ վայելքի
դիրամատչելի միջոց:

ԿԻՆՈՅԻ ՇԷՆՔԸ — ԼՆՏԵՆԱԿԱՆ

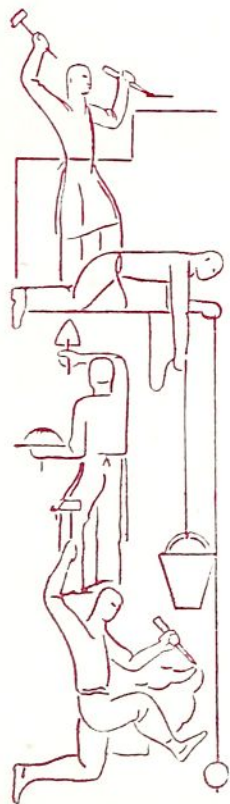

ՀԴԻԳԺԳ - ՇՂԿՍՏ ԿՍԺԳՂԾԺՍԵՐՆԵՐՏԳՈՒ

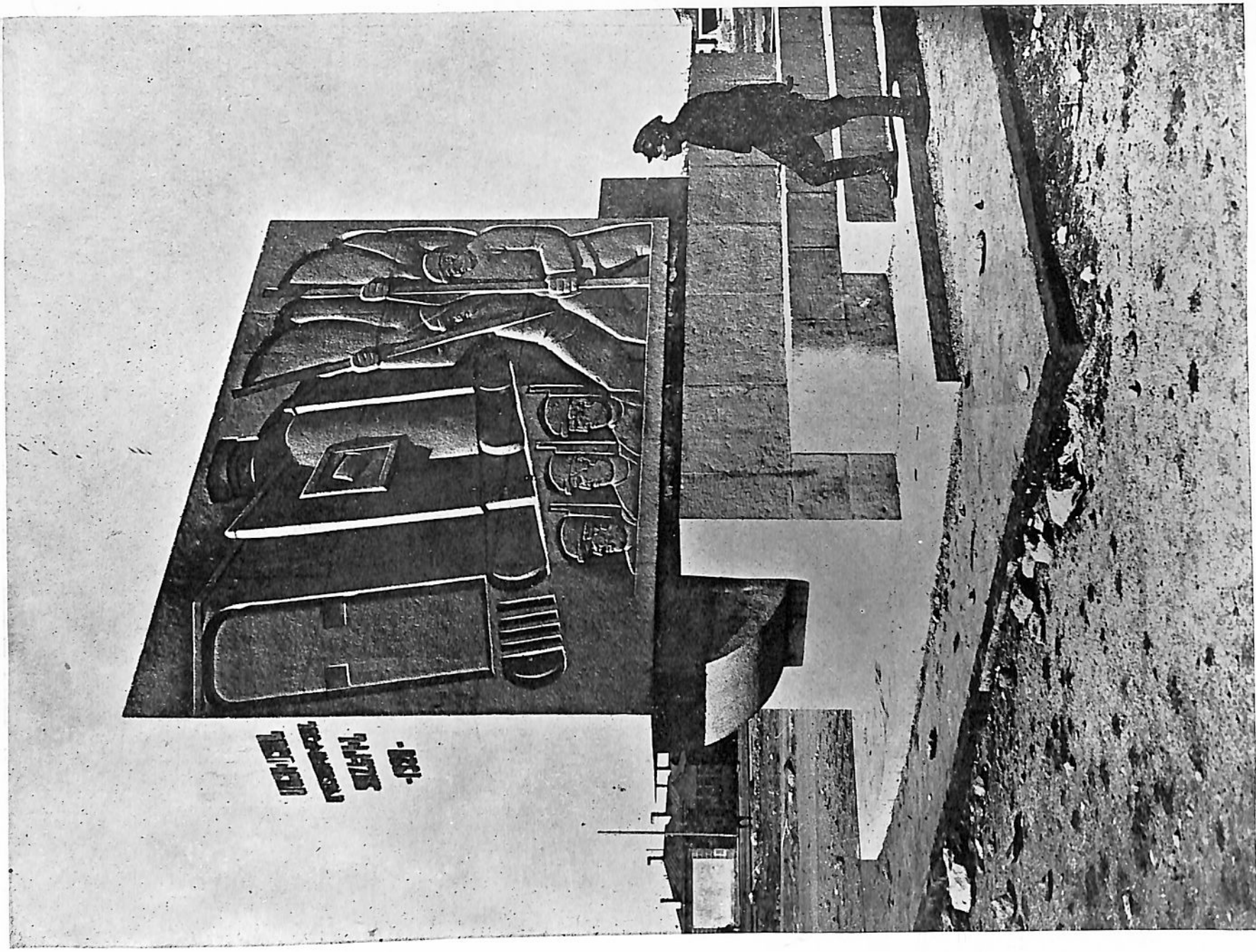

Սոցիալիզմ կառուցանող
կարերոր մէկ ջոկատի
կուսուրդայի եւ վայելի
տուն :

Շնորհիւ Խորհրդային դը-
րութեան հին Երեւանի
խրճիթները կը փոխանակ-
ւին արդիական առողջա-
պահական պահանջներու
գոհացում տուող գեղեցիկ
շէնքերու, որոնք արդէն
կիշխեն Երեւանի մէջ: Ու-
րիշ ֆաղափներու եւ գիւղե-
րու մէջ եւս կը կառուցին
նման բազմաբիւ շէնքեր:
Միայն Երեւանի մէջ ար-
դէն աւելի քան 50,000 ժո-
ղովուրդ կապրին այսպիսի
նորաշէն արդիական տու-
ներու մէջ:

ԲԱՆՈՐԱԿԱՆ ԲՆԱԿԵԼԻ ՇէՆՔԵՐ

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ԱՊՍԱՄԻՐՈՒԹԵԱՆ ԶՈՒՆՈՐ

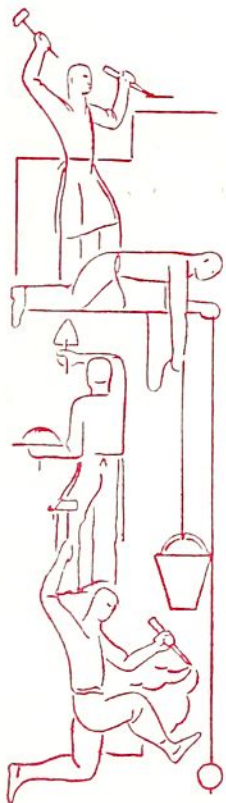
Գործ՝ երիտասարդ Բանդակազորի Սրա Մարգարիտի։ Երկարությունը՝ 1.5 մետր։ Մեծությամբ՝ 1.5 մետր։

Այստեղ գիտական խնամոտ ուսումնասիրութեան կենթարկին Հայաստանի բերքի տեսակները եւ գաւառնո՛ք բազմապատկելու նորանոր գիտական մեքոններ կստեղծեն :

ԳԻՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԿԱԲԵՆԵՏԸ

Գիւղի եւ քաղաքի միջեւ
գոյութիւն ունեցող փիզի-
քական եւ մտային հեռա-
ւորութիւնը կը չփանա շը-
նորհիւ եւ գիտութեան :

ԳԻՒԴԱՅՈՒ ՏՈՒՆ — ԵՐԵՒԱՆ

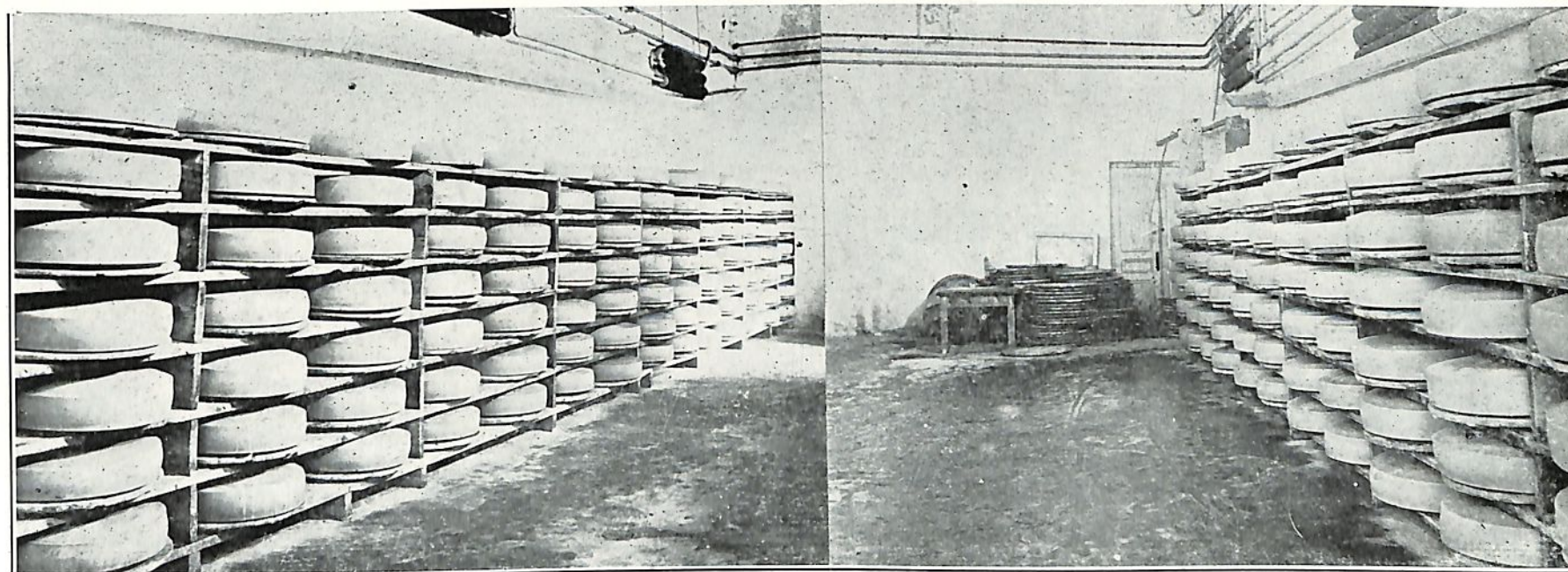

Գիտութեան գործնական կողմերը գիւղացիներու աւելի մատչելի դարձնելու համար բացւած է գիւղացու տունը, ուր գիւղացին դիւրութիւնը կունենա իր շատ մը խնդիրները լուծւած տեսնելու եւ օգտուելու գիտութեան ընձեռնած բարիքներէն :

ԳԻՒՂԱՅՈՒ ՏԱՆ ՈՒՐԻՇ ՄԷ՛Կ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԻԲԸ

Խորհրդային Հայաստան իր հիանալի արօտավայրերով մեծ հնարաւորութիւններ ունի անասնապահութեան եւ կաթնատնտեսութեան համար : Երկրին զանազան կողմերը կառուցւած են նման պանրագործարաններ, արդիական մեքենաներով օգտագործելու կաթը :

ՎԱՐԱՆՅՈՎԿԱՅԻ ՊԱՆՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՊԱՀԵՍԱՐԸ

ՄԵՂԻԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՓԵԹԱԿԱՆՈՑԸ

Հայաստան իր ծաղիկներու շատուքեան եւ այլազանութեան պատճառով ազնիւ եւ առատ մեղր պատրաստելու յարմարագոյն երկիրն է :

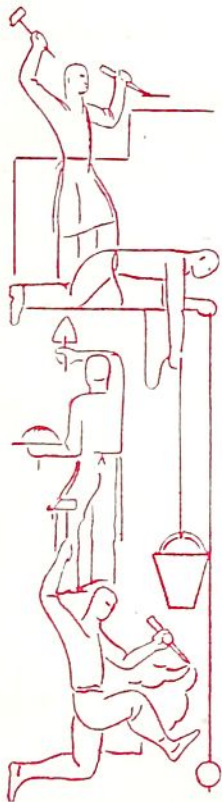

ԿՈՒՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՀՕՏԸ

Մասնագէտ գիւղատնտեսներու հոգածութեան առարկա կը մնա հաւաքական տնտեսութեան ամէն կարգի կենդանին աշխատանքի տալու համար առատ, առողջարար եւ բարձր կարենդէն ու միս :

հորհրդային տնտեսու-
թիւններու մէջ մեծ աշխա-
տանք կը տարւի կենդանի-
նէրու եւ քոչուններու ցե-
ղերը ազնւացնելու համար:
հորհրդային կարգերու
տակ անասուններն անգամ
կազնւանան:

«ԶԱԳ» ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԹՈՋԱՆՈՅԸ

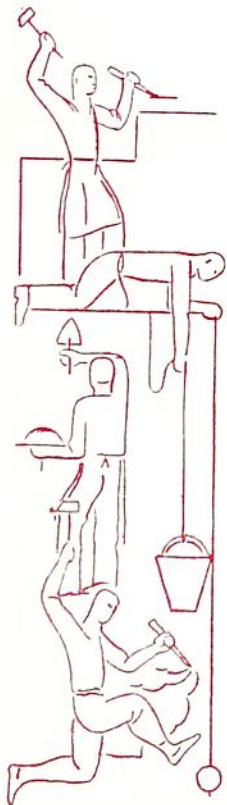

«ԱՐԱՐԱՏ» ՏՐԵՍԻ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻՆԵՐՈՒ ԹԱՂԸ

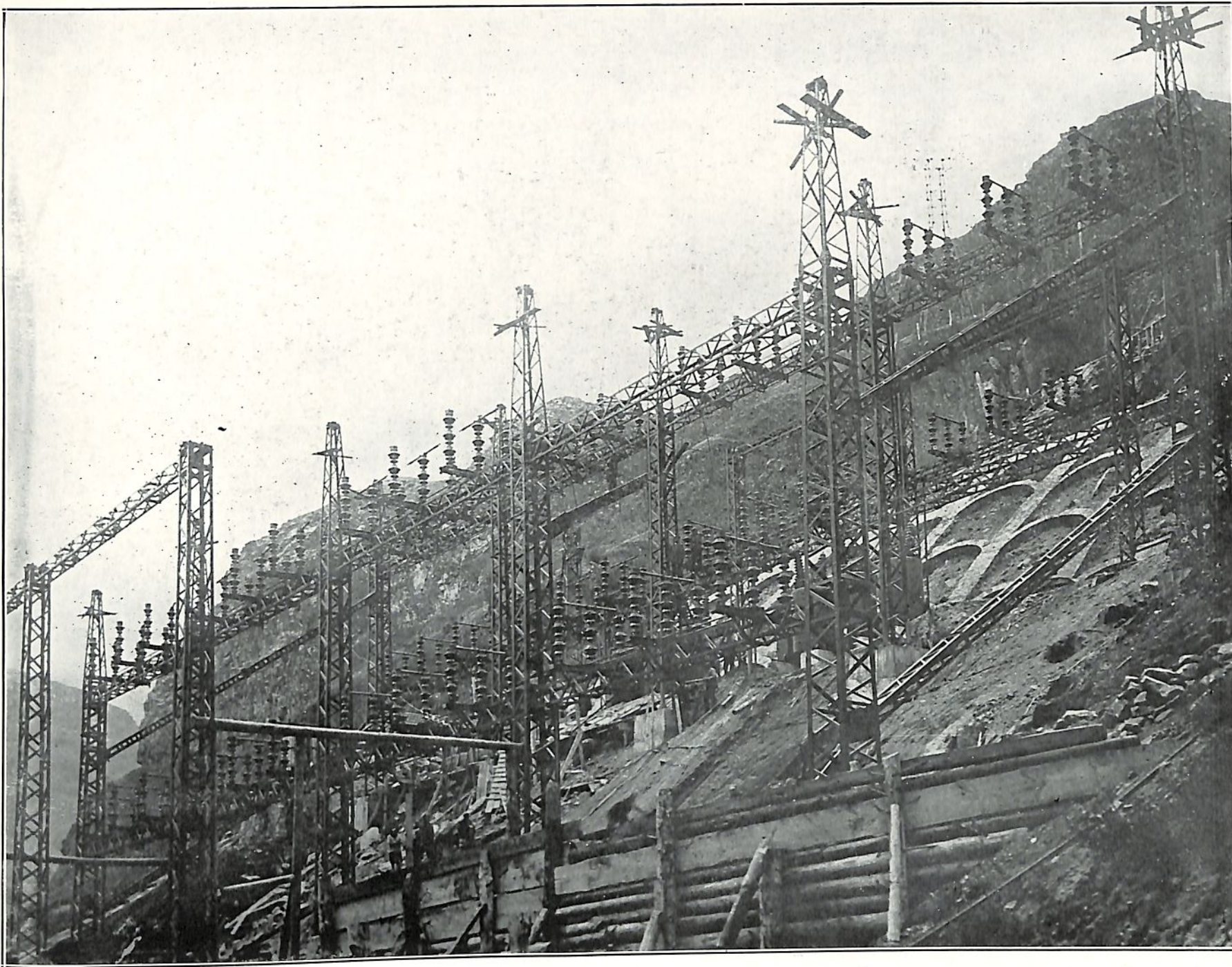
«Արարատը» իր գինիի եւ կոնեակի ու այլ խմիչքներու համեղութեան տեսակէտով համաշխարհային համբաւ ունի: Տարւէ տարի ահող պահանջները գոհացնելու նպատակով Երեւանի շուրջ, զանազան վայրերու մէջ նորանոր այգիներ կը տնկին:

Խորհրդային կառավար-
 ութիւնը իր գոյութեան ա-
 ռաջին օրէն իսկ աշխա-
 տանքի լծեցաւ երկրի
 կենդանիներու ցեղերը
 ազնւացնելու համար: Այն
 օրէն ի վեր տարւէ տարի
 թէ կենդանիներու կաթի
 քանակը եւ թէ անոնց այլ
 լաւ յատկանիշները կը
 բարձրանան ապշեցուցիչ
 արագութեամբ:

ԼՈՌՈՒ ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԱԶՆԻԱՅԵՂ ՑՈՒԼԸ

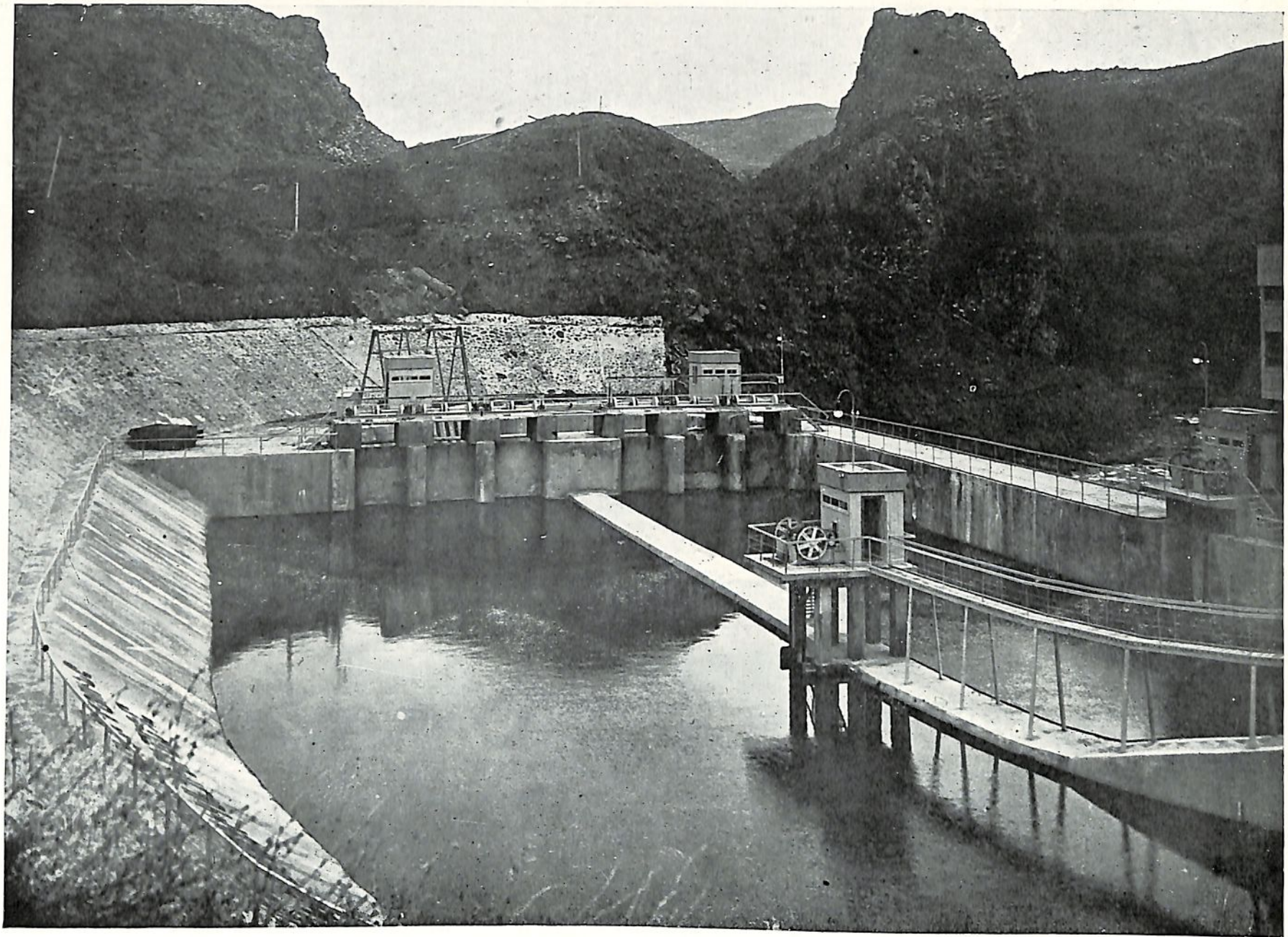
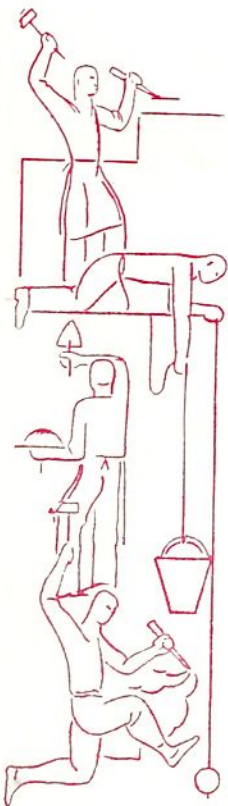

Այս կայարանի ուժը կը
գործածուի Ալլահվերդիի
պղնձահանքերու, Կիրո-
լականի հսկա քիմիական
լոմերնատի եւ շրջակա
քիւղերու ուժի եւ լուսա-
ւորման համար :

ՉՈՐԱԳԷՍԻ ԲԱՅ ԵՆԹԱԿԱՅԱՆ

Ելեկտրական ուժի հըս-
կային—Չորագէսի ջրային
ուժ մատակարարող մեծ
աւազանը — շինւած Խ.
Հայաստանի հերոսական
աշխատւորութեան աշ-
խատանքով :

ՉՈՐԱԳԵՍԻ ԱԻԱԶԱՆԸ

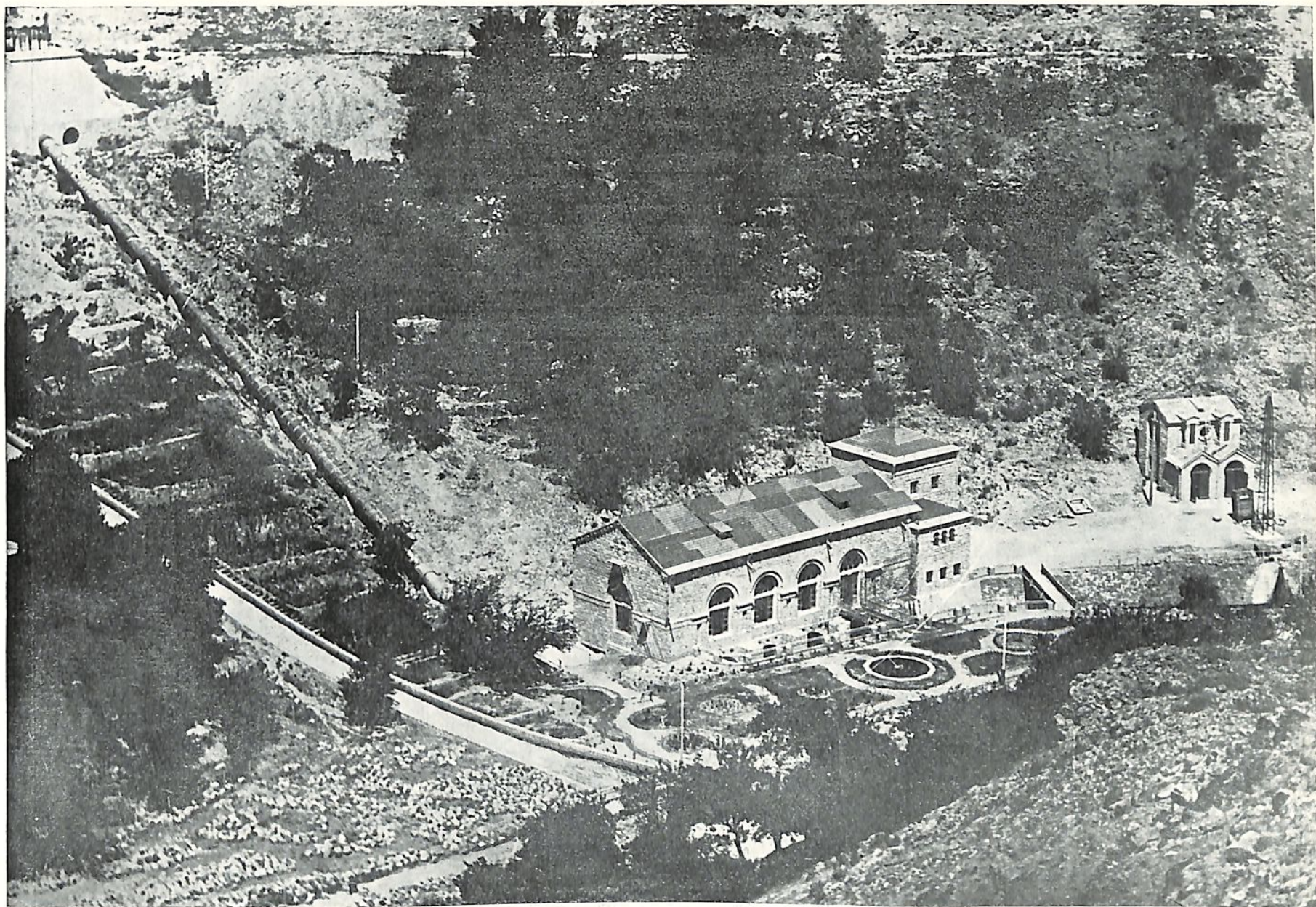

ԵՐԳԵՍԻ ՖԱՍՏԳԻԸ (ՃԱԿԱՏԸ)

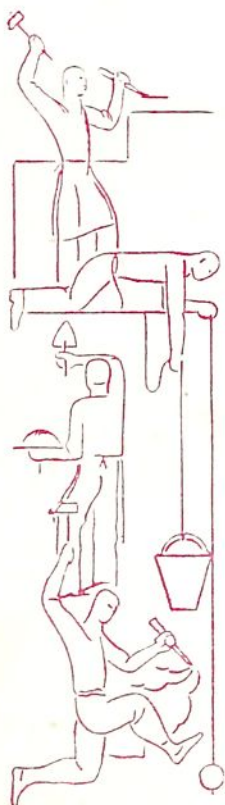
Մայրաքաղաքին լռյս եւ
 ուժ մատակարարող Երեկ-
 տրականներէն մէկը —
 բնական գրաւիչ տեսա-
 րաններով եւ գեղեցիկ
 կառուցածքով :

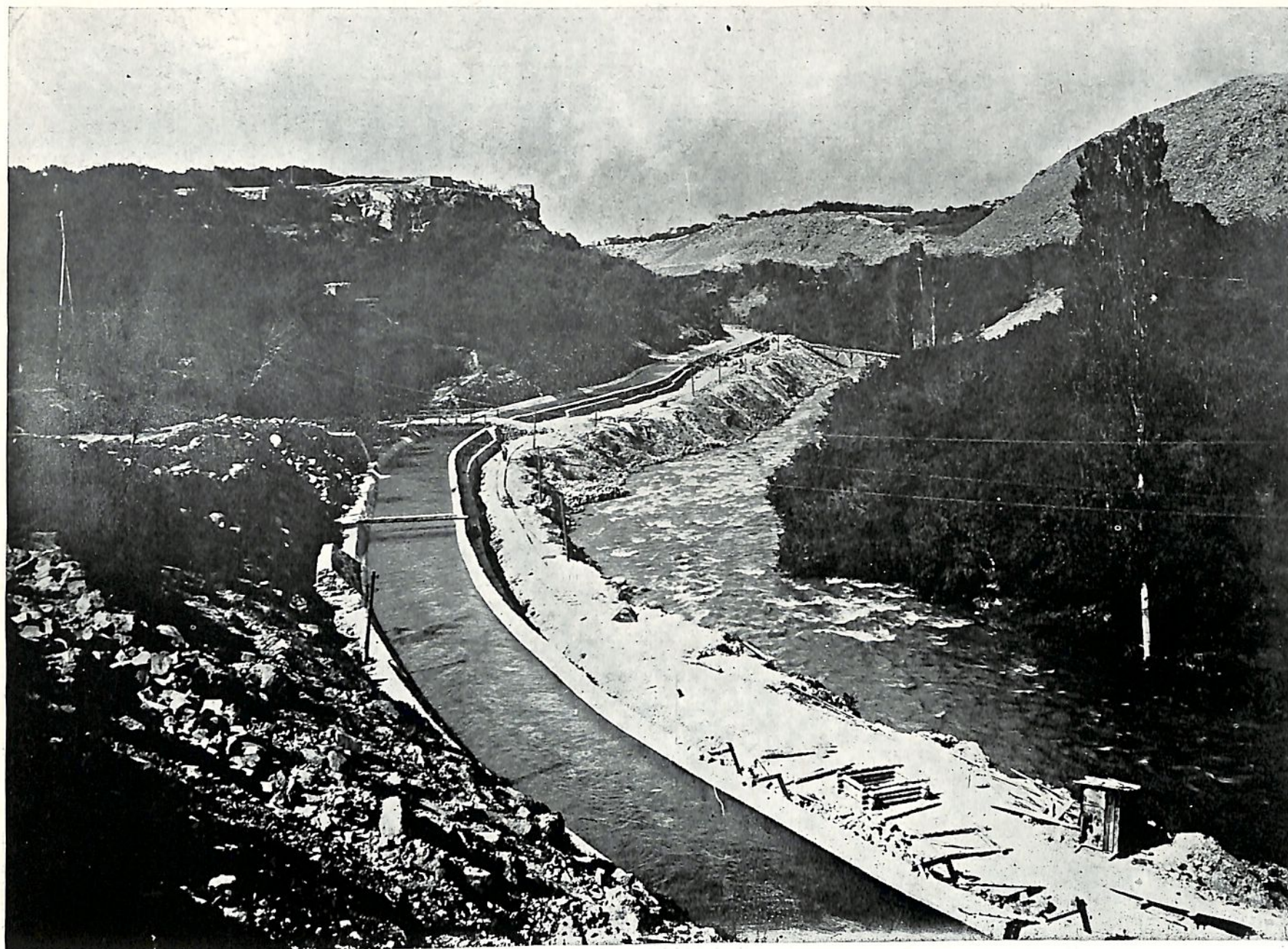

Նոյն ելեկտրականի
ընդհանուր տեսքը — իր
շրջապատով մեկտեղ:

ԵՐԵՎԱՆԻ Ա. ՀԻԴՐՈԵԼԵԲՏՐԱԿԱՅԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻՍ (ԵՐԳԵՍ)

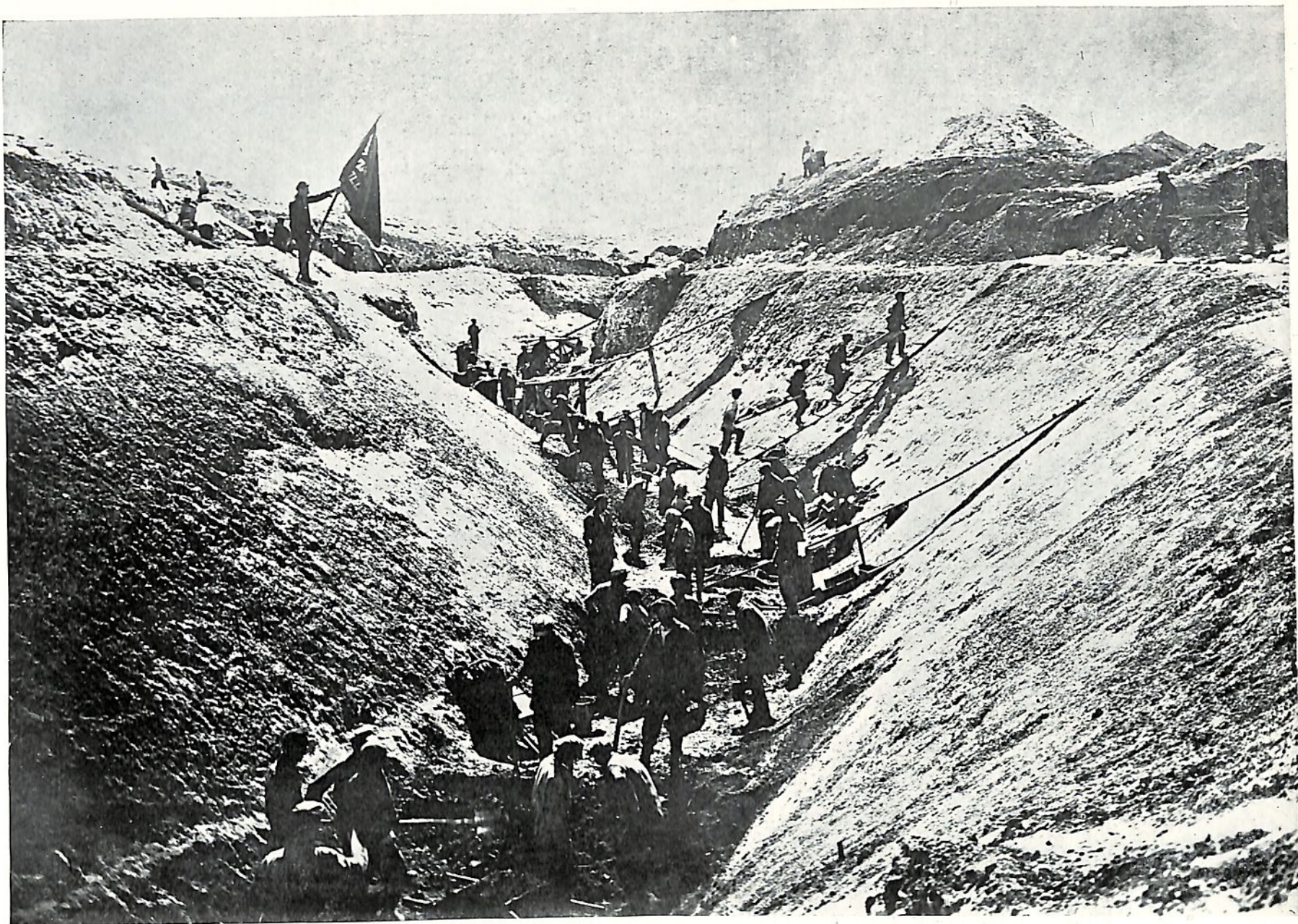
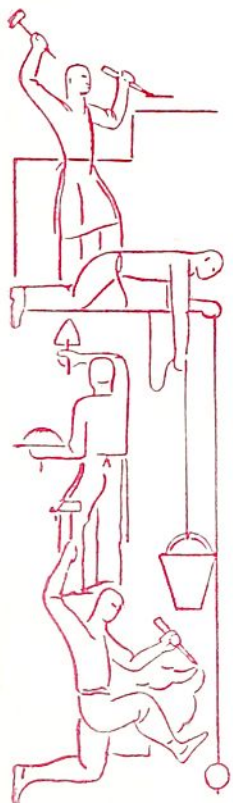
Գիժ ու արագավազ Հրազ-
դանի անգուսպ ջրերը լըծ-
ւած են գործի—մայրաֆա-
ղափի համար ուժ եւ լոյս
հայրայրելու համար:

ԵՐԵՒԱՆԻ Բ. ՀԻԴՐՈԵԼԵԲՏՐԱԿԱՅԱՆԻ ԶՐԱՆՑՔԸ

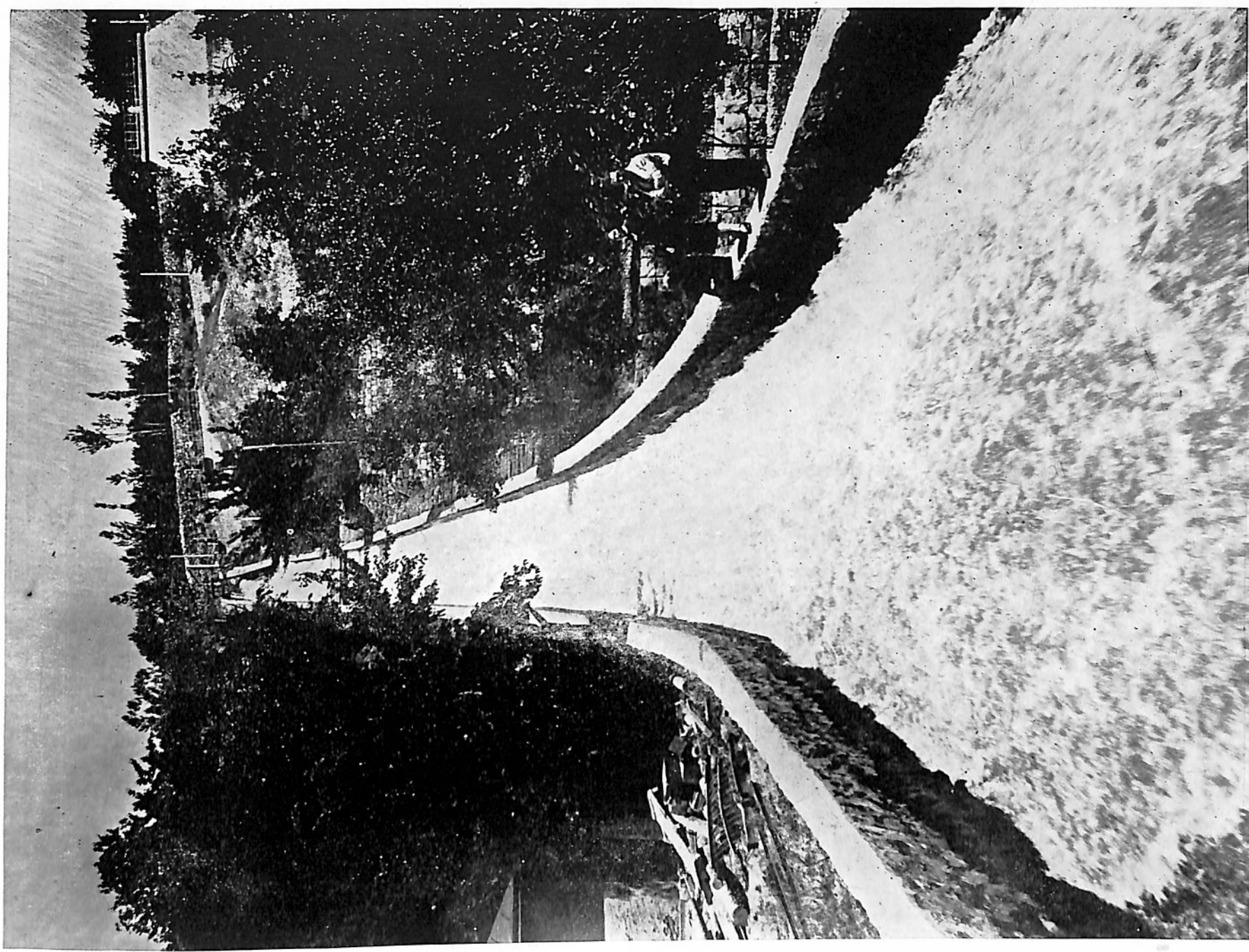

Սոցիալիզմի կառուցման հզոր լծակներէն մէկն է «Շաբաթօրեակը», որով աշխատաւոր զանգւածները իրենց իսկ ջանքերով կը ձեռքագաւառեն հին կարգերէ ժառանգւած ծուլութենէն եւ անտարբերութենէն եւ կսկսին յայտնաբերել իրենց ստեղծագործող ուժերու ամբողջ կարելիութիւնները: Սոցիալիզմի կառուցումը արագացնելու նպատակով բանուորը, գիւղացին, դրարոցականը, իրենց հանգիստի օրերը ձրիաբար եւ կամաւոր կերպով այդ աշխատանքին կը նւիրեն:

Քանաքեռ գետի ընդհանուր տարողութիւնը պիտի ըլլայ 80,000 միւլ ուժ:

ՔԱՆԱՔԵՐՈՒՄԻ ՇԱԲԱԹՕՐԵԱԿ

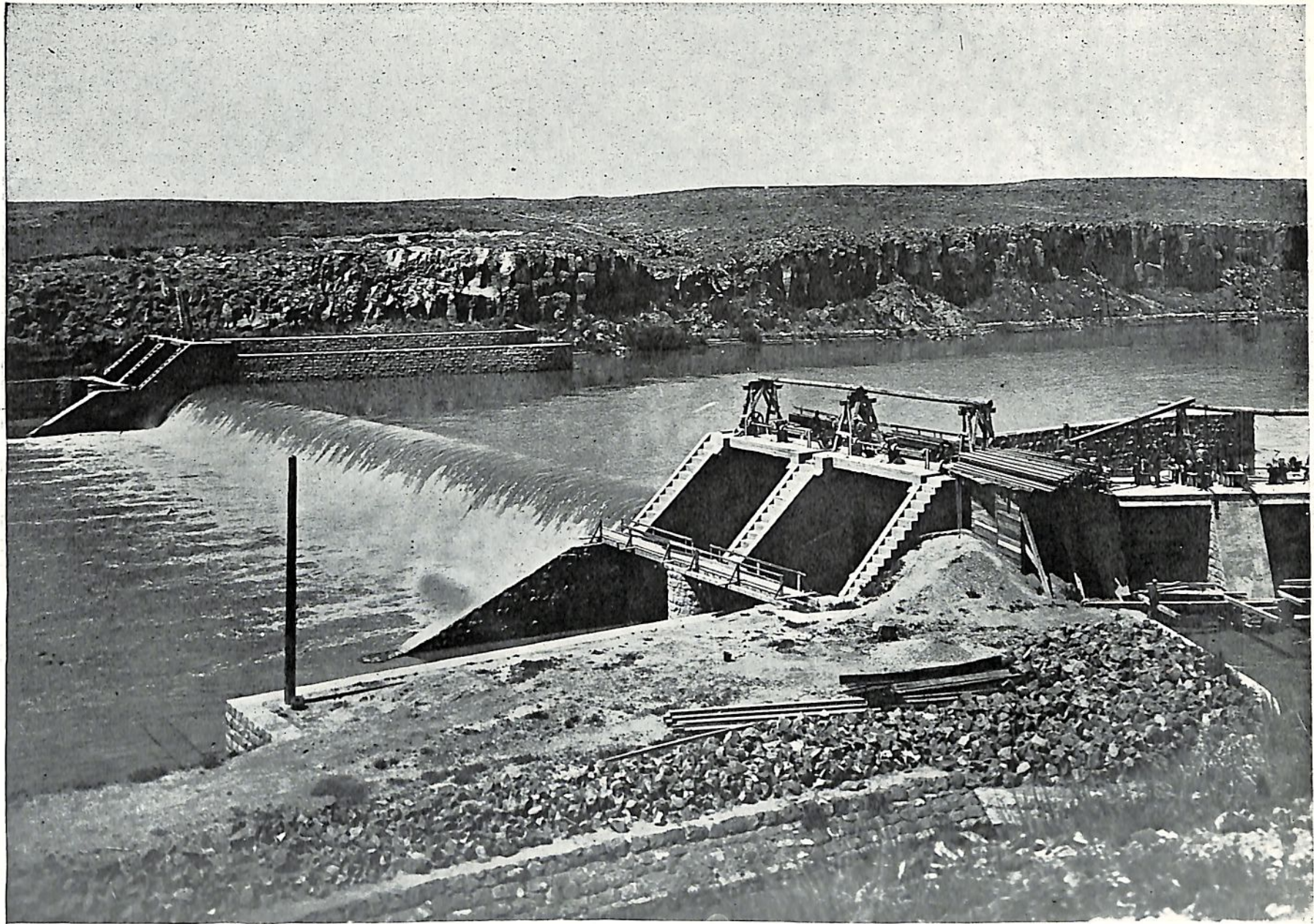
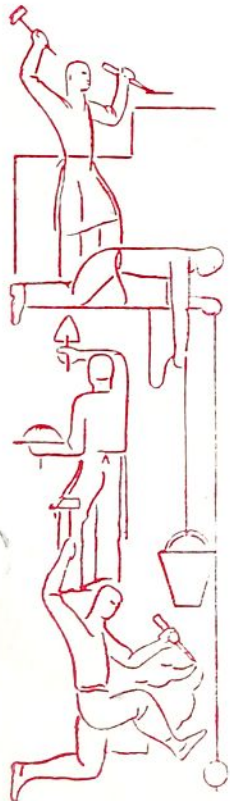

Ա. ԵՐԳԵՍԻ ԶՐԹԱՓԸ

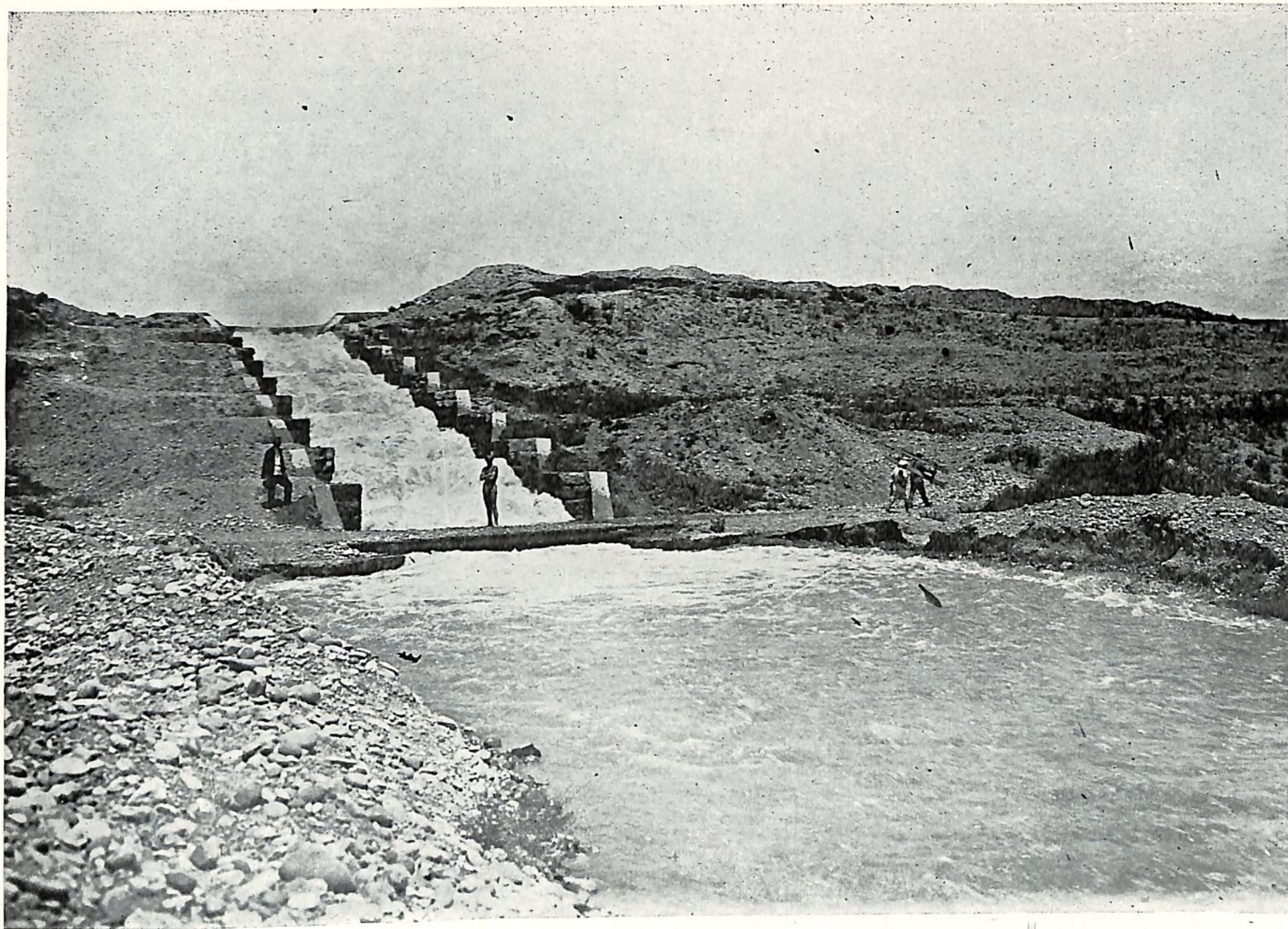

Շինած երեսնի մօտ,
Զանգու գետի վրա—6,000
միւ ուժով:

Այս ջրանցքը ջրաբքի կը
դարձնէ 23,000 հեկտար
հող մեծապէս նպաստելով
բամպակի մշակութեան
հորի. Հայաստանի մէջ:

ՍԱՐԴԱՐԱԲԱՏԻ ՈՌՈԳՄԱՆ ՍԻՍԵՄԸ — ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ԱՄԲԱՐՏԱԿԸ

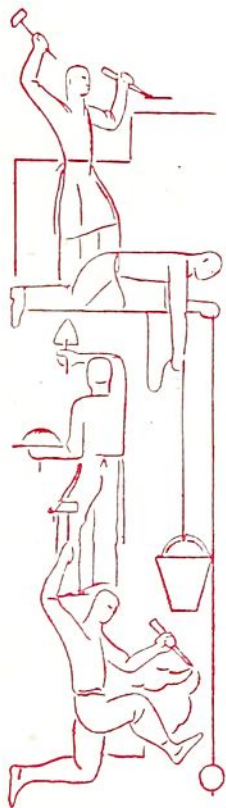

ՓՈՔԻ ՍԱՐԴԱՐՍԲԱՏԻ ՈՌՈՔՄԱՆ ՍԻՍՏԵՄԻ ԶՐԹԱՓԸ

Երբեմնի խոպան Սար-
դարապատի անապատը
այսօր շնորհիւ Հայ աշխա-
տաւորութեան երկաթե-
կամփին ծաղկած ու պըտ-
ղաշատ այգեստան մըն է:

Կապիտալիստական երկիրներու տանջարանը չէ այն—այլ հորհրդային ազատ կնոջ հարածային աշխատանքի մէկ մարզը :

ԿԱՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ — ԵՐԵՒԱՆ

Տեկտիլի բանորներու
հաւաքական եւ հարածա-
յին աշխատանքի շնորհիւ
Հայաստանի Ռամսայակն
ու մետաքսը գործած
ապրանքի եւ գուլպայի կը
փոխին :

ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ ՏԵԿՍԻԼԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԲԱՆՈՐՆԵՐՈՒ ՄԷԿ ԲԱՅՕԴԵԱ ԺՈՂՈՎԸ

Կը պատրաստէ բազմազան
գործիքներ և մեքենաներ :
Ունի արդիական կահա-
ւորում : Այստեղ վերջերս
կը շինին նաեւ վեց ձիու
ուժ ունեցող մոտոքներ :

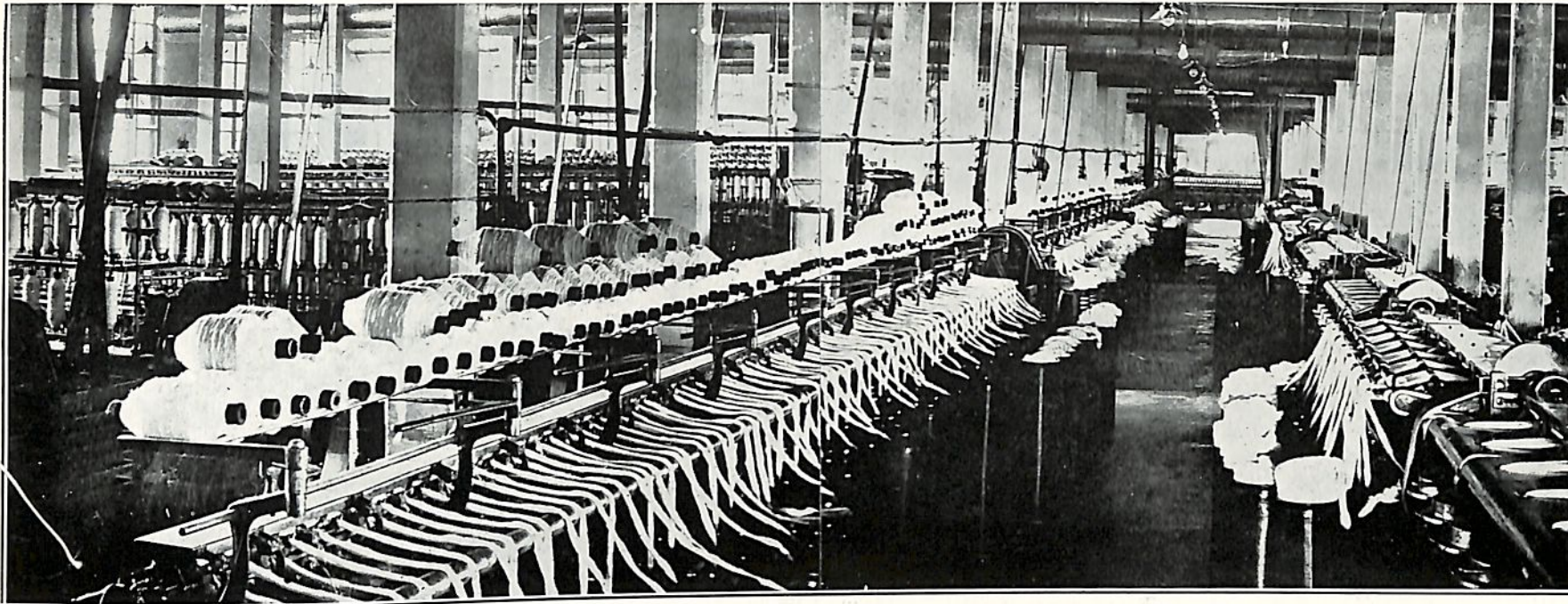
ՄԵՔԵՆԱԳՈՐԾԱՐԱՆԸ — ԵՐԵՒԱՆ

Երկրաշարժէն վերջ ամ-
բողջ Լենինականը հիմքէն
շինուեցաւ Երուսաղեմի ա-
մենագեղեցիկ քաղաքի մէ-
ջ քաղամասերու շքեղու-
թեամբ, լայն եւ ծառա-
շատ փողոցներով : Տեխ-
նիկ բանուորները ունին
առանձին քաղամաս—կո-
կիկ եւ մաքուր տուններով :

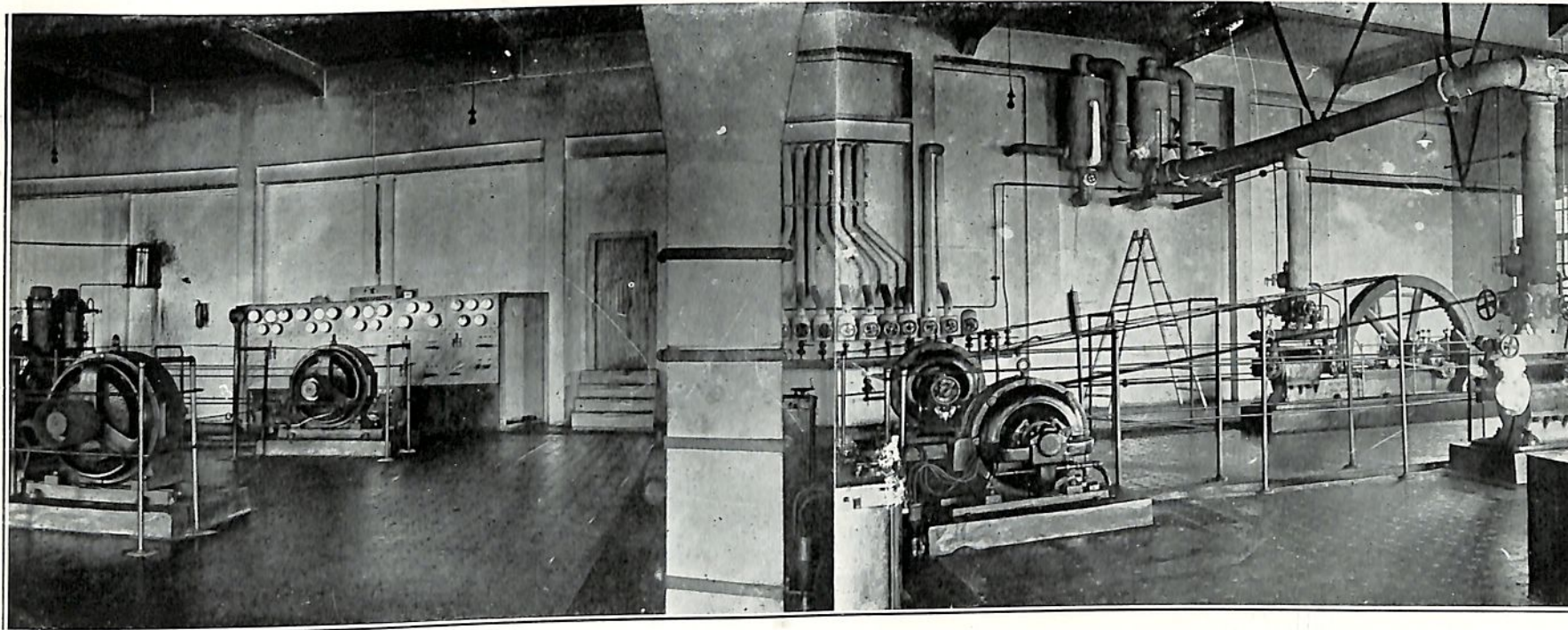
ԼԵՆԻՆԱԿԱՆԻ ՏԵԽՆԻԿԻ ԲԱՆՈՐՆԵՐՈՒ ՏՈՒՆԵՐԸ

ԼԵՆԻՆԱԿԱՆԻ ՏԵԿՍՏԻԼ ՄԱՆԱԾԱԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԷԿ ՏԵՍԱՐԱՆԸ

Այս գործարանը մօտ ատենէն պիտի ընդարձակի եւ ունենա 85,000 իլիկ, 2,436 դեզգեահ, եւ 7-8000 գործաւորներ, տալով 50 միլիոն մեքք գործածք, գուլպա եւ այլ հիւսածեղէններ:

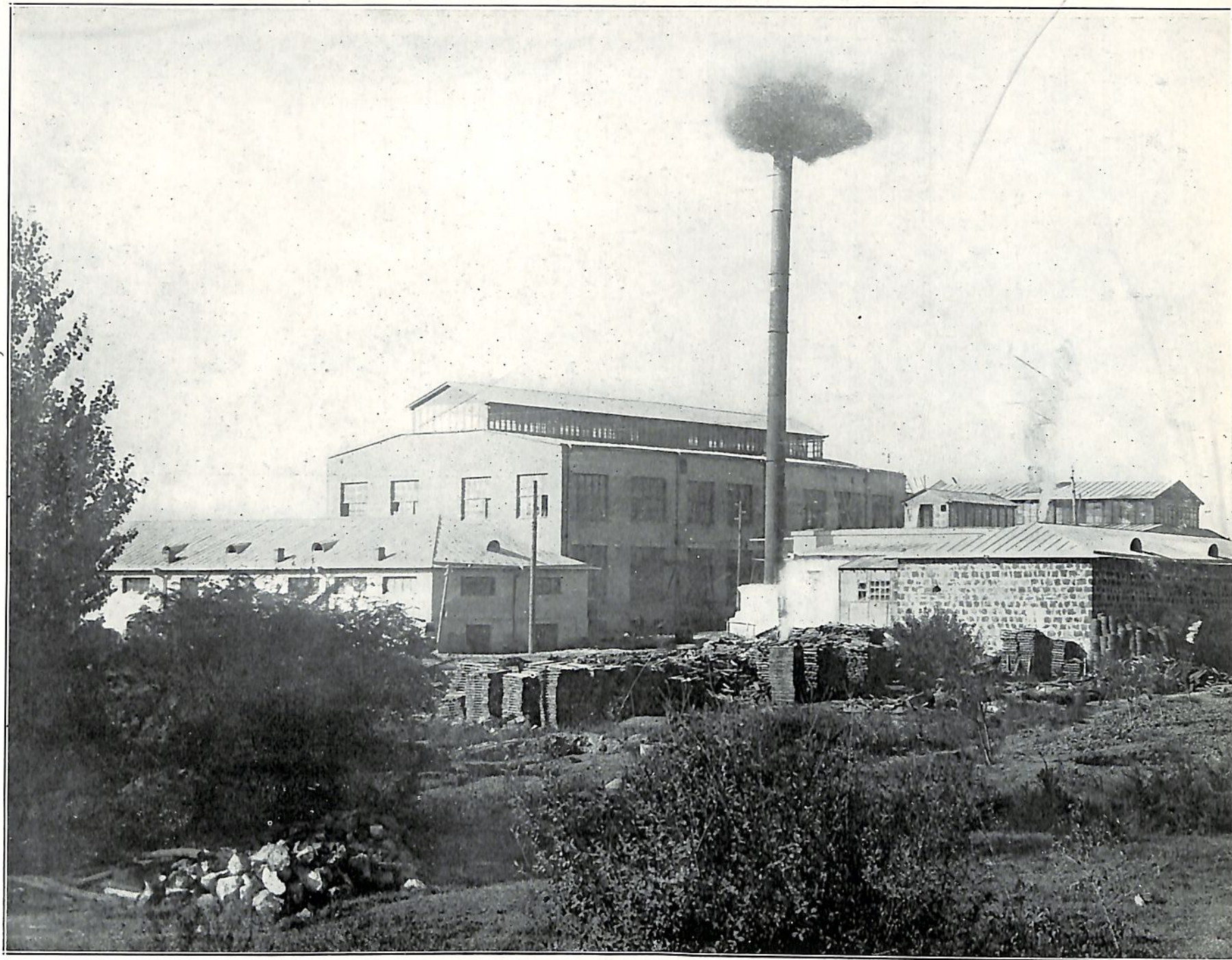
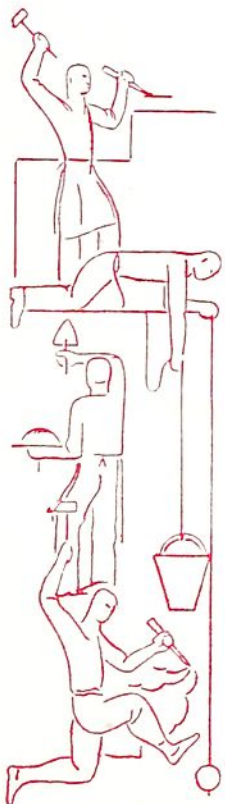

ՁԷԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ — ԵՐԵՒԱՆ

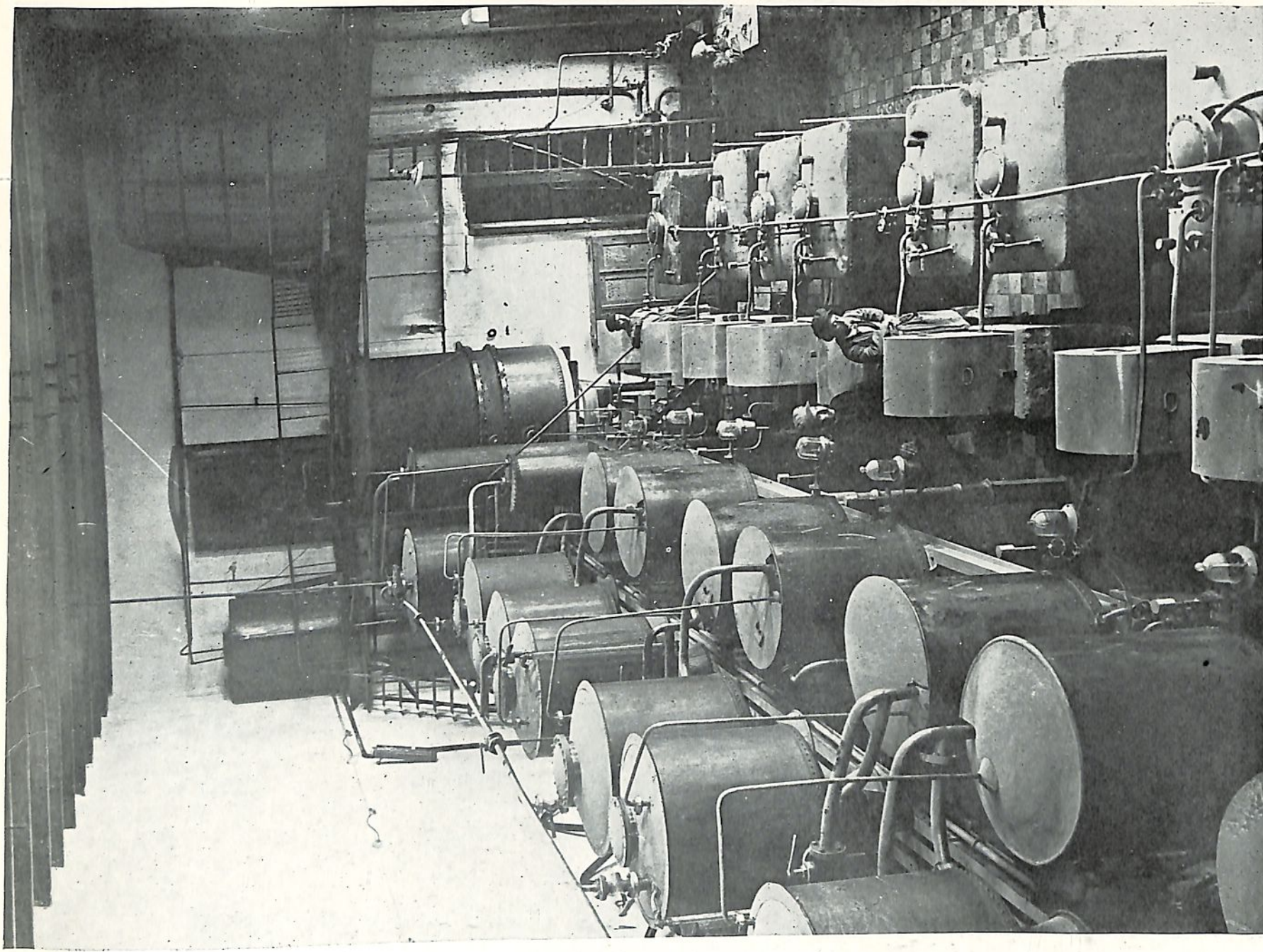
Մասնաւոր ուշադրութիւն կը գրաւէ իր սարքաւորումով եւ մաքրութեամբ: Բամպակի հունտերէն կը պատրաստեն ձէքը, որ կը գործածուի թէ ուտելու եւ թէ օճառաշինութեան համար:

հորհրդային կառավարու-
 թեան օրով մեծապէս ըն-
 դարձակեցաւ եւ գիտա-
 կան հիմքերու վրա դրուե-
 ցան պահածոներ պատ-
 րաստելու արդիւնաբերու-
 թիւնը: Թէ ի՞նչ թափով
 կը զարգանա այս արդիւ-
 նաբերութիւնը, կարող
 ենք գաղափար կազմել հե-
 տեւեալ թւերէն, 1930-ին
 արտադրուեցաւ 6,000,000
 տուփ պահածո, 1931-ին
 12 միլիոն, իսկ 1934-ին
 20 միլիոն:

ՊԱՀԱԾՈՅՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ — ԵՐԵՒԱՆ

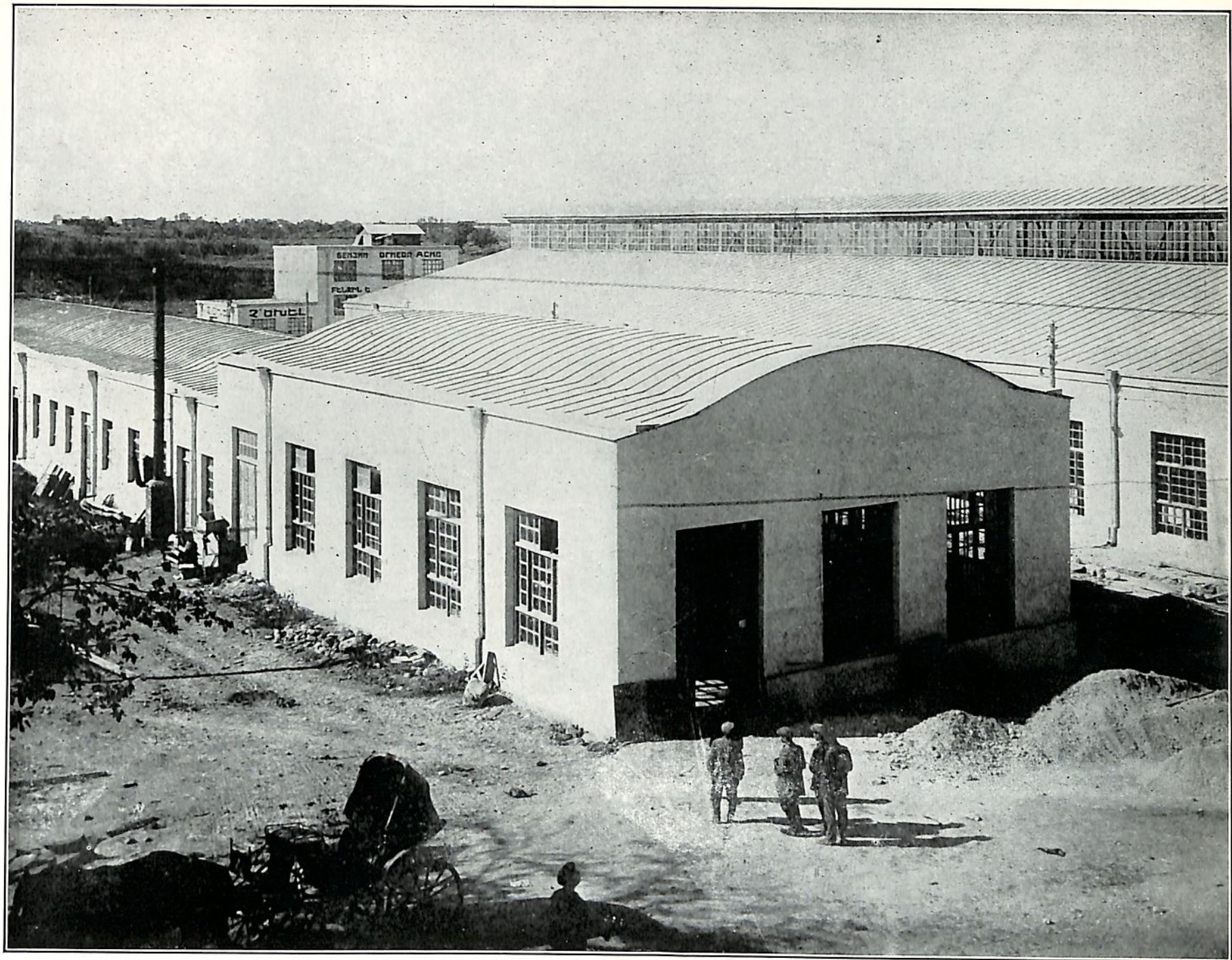
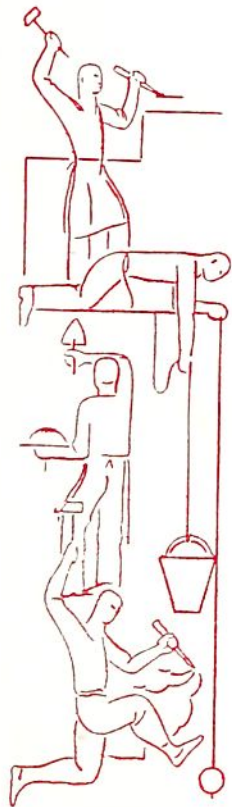

«ԱՐԱՐԱՏ» ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՉՏԻՉ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԸ

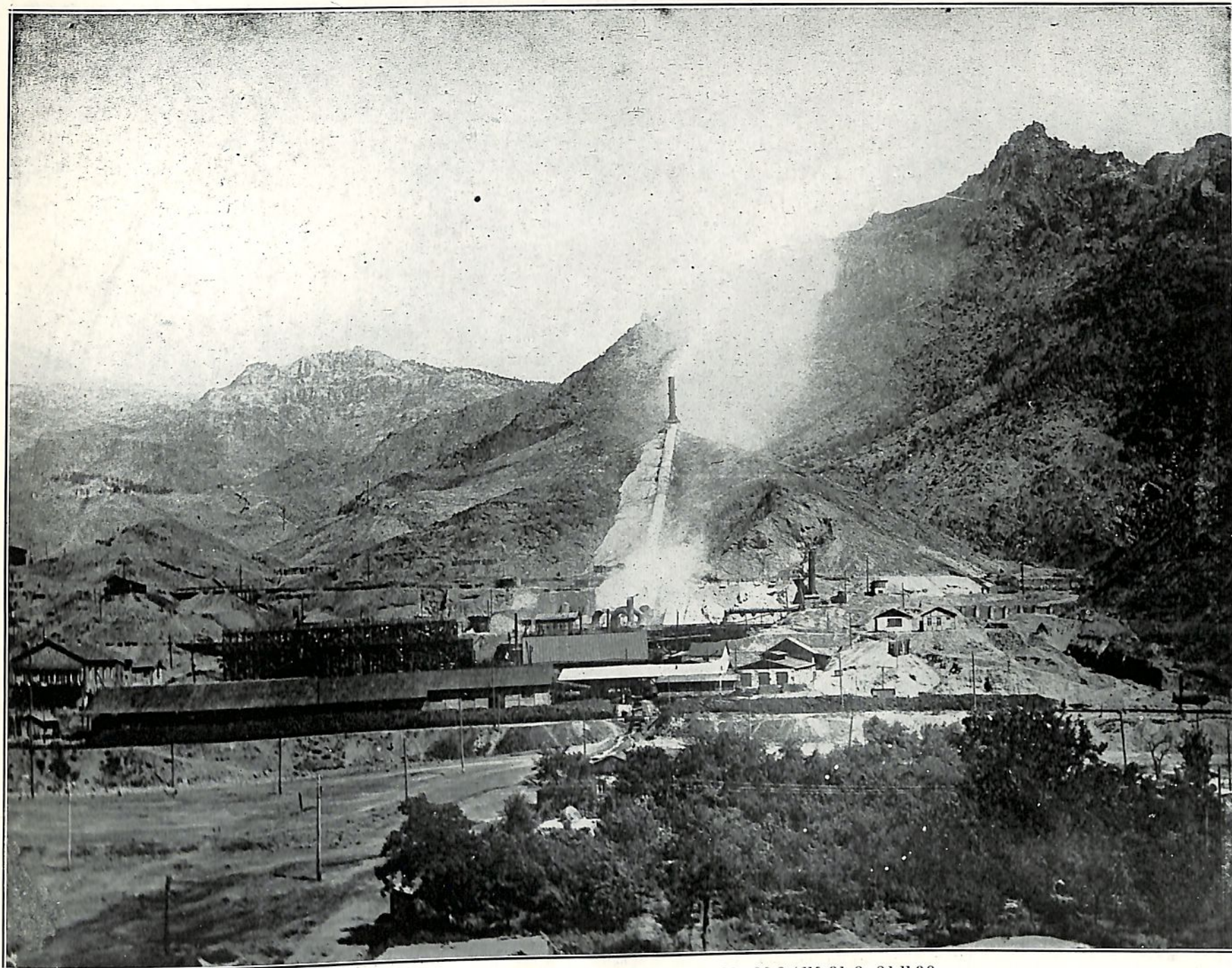
Համբաւար «Արարատ»
գինիի, կոնյակի պատ-
րաստութեան կարեւոր
մէկ բաժանումը ա-
մենակերպին մեքենական
կատարելութեան հասցը-
ւած:

Այս գործարանը, ինչպէս
և բազմաթիւ ուրիշներ,
կախաւորած են գիտու-
թեան արդիական սա-
հանջներու համաձայն :

ԿԱՇԻԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ — ԵՐԵՒԱՆ

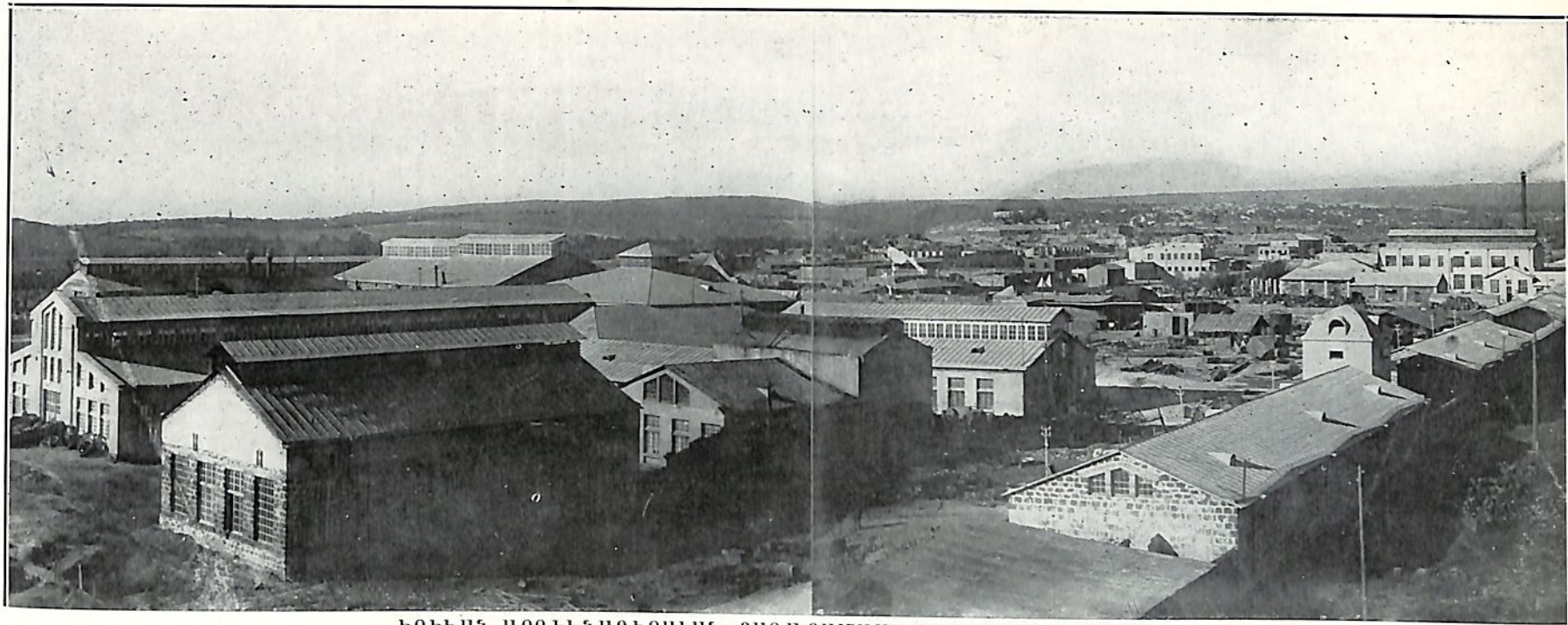

Հայաստանի մետաղի ար-
դիւնաբերութիւնը խորհր-
դանշող հսկայի համայնա-
պատկերը—բնութեան շը-
քեղ տեսարաններով շրջա-
պատւած : —

ԱՆԼԱՀՎԵՐԴԻԻ ՊՂՆՁԱԶՈՒԼԱԿԱՆ ԿՈՄԲԻՆԱՏԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻՐ

Շնորհիւ հորհրդային կա-
ռավարութեան ընձեռնած
միջոցներուն, հայ աշխա-
տաւորութիւնը կարն ժա-
մանակի մէջ վերածեց
ՄԱՅՐԱՊԻՒՂ ԵՐԵՒԱՆԸ,
ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ ԵՐԵՒԱՆԻ
որ դարձեր է նոյնպէս Խ-
Հայաստանի արդիւնա-
բերական կեդրոններէն
մէկը իր ձեռք-օնառի, կա-
շիի, մեխանիկական, հա-
մադրական կառուչուկի,
կարքիտի գործարաններով
եւ ելեկտրակայաններով:

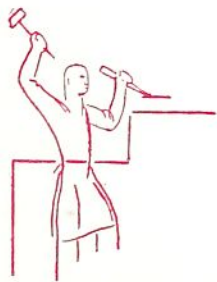

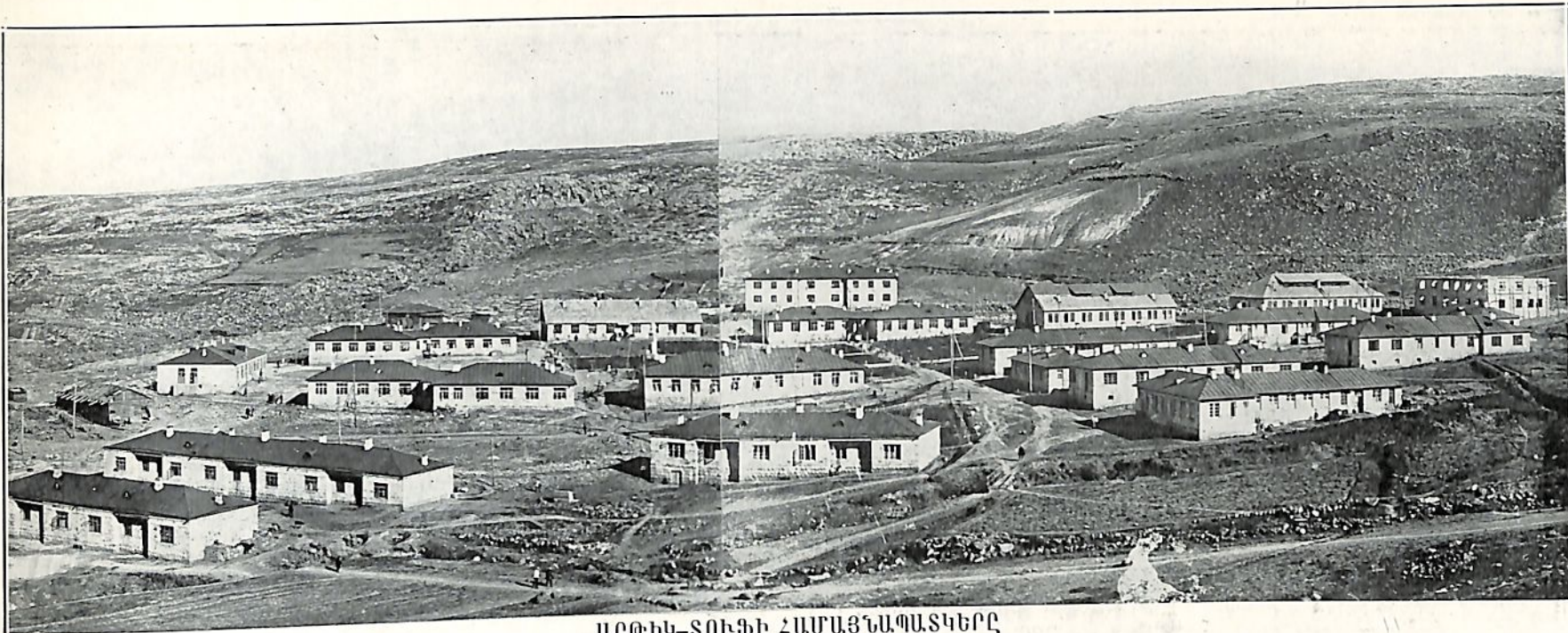
ԵՐԵՒԱՆ ԱՐԴԻՒՆԱՐԵՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՄԱՍԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻՐ

Հայաստանի այս մեծ շի-
նանիւքի հարստութիւնը
փոխադրելու արդիական
մեքենականութիւնը արա-
գացնելու համար սոցիա-
լիստական կառուցումը
մեր երկրի եւ Խ. Միու-
թեան երկիրներու մէջ:

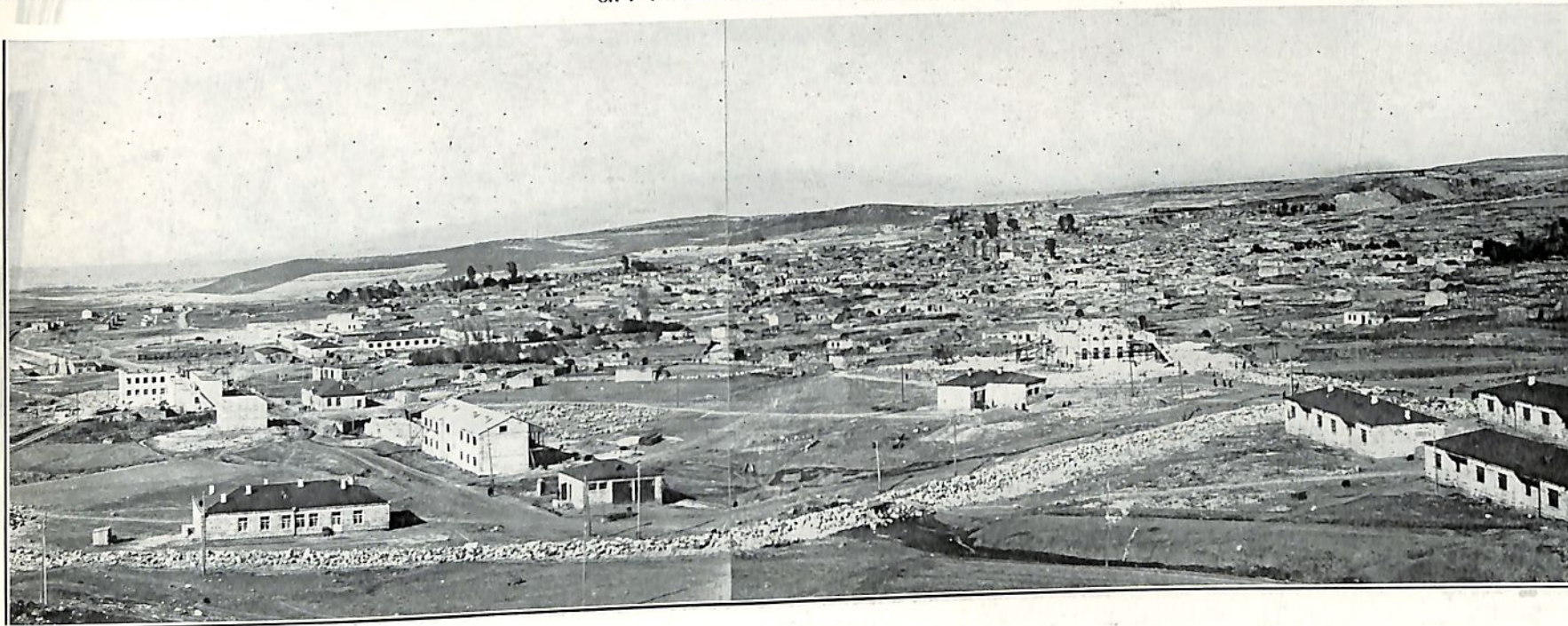
ԱՐԹԻԿ-ՏՈՒՖԻ ՄԵՔԵՆԱՅԱՅԻԱԾ ՓՈԽԱԴՐՄԱՆ ԶԵՒԸ

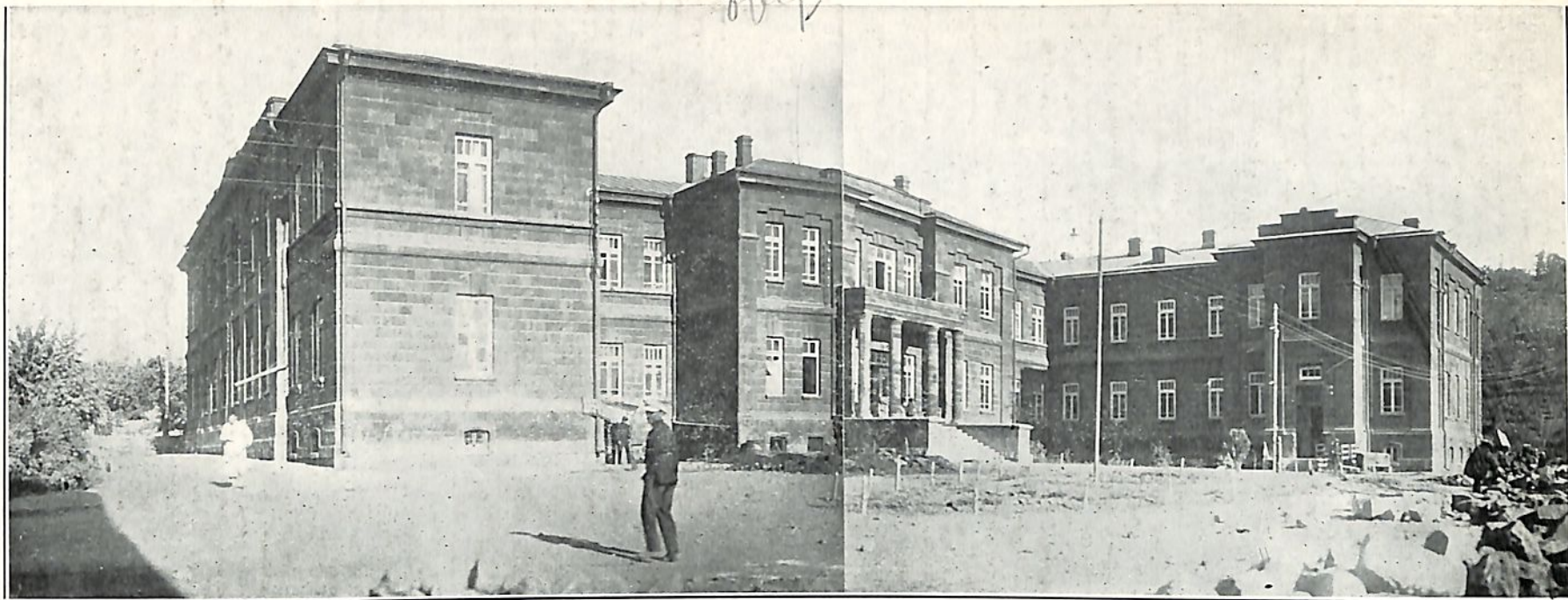

ԱՐԹԻԿ-ՏՈՒՖԻ ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐԸ

Արթիկ գիւղի մօտ, որ վերջին տարիներուն ընդարձակած եւ դարձած է արդիական աւան մը, կը գտնուի հորհրդային Հայաստանի շինանիւթերու լաւագոյններէն մին, Արթիկ Տուփը: Այս հրաշալի քարը Հայաստանի համար այնպիսի կարեւոր հարըստութիւն մըն է ինչպէս է նաւթը Բագուի համար: Խ. Միութեան բոլոր նորակառոյց շէնքերը Արթիկ-Տուփով կը շինուին:

1923-ին կազմած է այս
 ինստիտուտը որ ներկայիս
 վերածւած է Կլինիկական
 Աւանի: Ունի հետեւեալ
 բաժանմունքները — Թե-
 րապեւտիկ, վիրաբուժա-
 կան, մանկաբարձական,
 Գինեկոլոգիական (կինե-
 բու վերաբերեալ), ջղային
 եւ աչքի:

ԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ (ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ)

Գործ՝ երիտասարդ ճար-
 տարապետ Փոչարի, շին-
 ւած Արթիկ-Տուֆե. Լե-
 նինականի մեծ հրապա-
 րակի վրա, հիւրանոցի
 դիմաց:

ՓԱՂԵՈՐՀՈՒՐԴԻ ԿԱՌՈՒՑԻՈՂ ՇԵՆՔԸ — ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ — 1933

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0194791

